

TARİHİN
DERİNLİKLERİNDEN
GÜNÜMÜZE:

ANTİK MİRASIMIZ

From the Depths of
History: Our Ancient
Heritage

Prof. Dr. Francesca
Balossi Restelli:

"Arslantepe'den
Sonra İnsanlığın
Hayatı Değişti"

"Humanity's Life
Has Changed After
Arslantepe"

Gülümseyin
Çünkü
Malatya'dasınız

Smile,
You're In
Malatya

Müzeler
Artık
Çok Renkli

Museums
are so entertaining
now

Neredeyseniz
Oradayız

www.ptt.gov.tr

/PTTKurumsal

/Ptt.Kurumsal

/pttkurumsal

444
1788

PTT HAYAT

E-ISSN: 2791-867X

@ptthayat

YAYIN SAHİBİ PUBLISHER

Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi Adına
On Behalf of Turkish Post

GENEL MÜDÜR GENERAL DIRECTOR

Hakan GÜLTEN

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

RESPONSIBLE MANAGING EDITOR
Cemil Cengiz

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

EXECUTIVE COORDINATOR
Reyyan Beyza Altan

EDİTÖR EDITOR

Fatih Çavuşoğlu
fatihcavusoglu@vo.com.tr

YAZAR KADROSU AUTHORS

Gurbet Demiroğlu, Merve Çakır, Okan Özkartal,
Sebahat Meraki, Dr. Volkan Abur

REDAKSİYON EDITING

Ferahfeza Erdoğan

ÇEVİRMEN TRANSLATOR

Elif Erdoğan

KREATİF DİREKTÖR CREATIVE DIRECTOR

Salihcan Güner

ART DİREKTÖR ART DIRECTOR

Özlem Akşahin

KAPAK TASARIM COVER DESIGN

Özlem Akşahin

KATKIDA BULUNANLAR CONTRIBUTORS

Bertan Kodamanoğlu

VICTOR ORBIS

YAPIM PRODUCTION

PTT HAYAT DERGİSİ, VİCTOR ORBİS KREATİF
REKLAM HİZMETLERİ TARAFINDAN
YAPILMAKTADIR.

THE MAGAZINE PTT HAYAT IS PREPARED BY
VİCTOR ORBİS CREATIVE ADVERTISEMENT
SERVICES.

Kuzguncuk Mah. İcadiye Cad. No:121
Üsküdar/İstanbul

YÖNETİM YERİ ADRESİ

MANAGEMENT LOCATION

Anafartalar Mah. Şehit Teğmen Kalmaz Cad.
No:2 Altındağ/Ankara
0312 509 57 09

KASIM / NOVEMBER 2021

SAYI ISSUE: 30

Yaygın süreli dijital yayın
Periodical Digital Publication

- 06 **Sunuş**
Foreword
- 08 **Genel Müdür'den Mesaj**
Message From General Director
- 10-15 **Kültür&Sanat**
Culture&Art

- 16-23 **Seyyah**
Voyager
- Gülümseyin Çünkü Malatya'dasınız
Smile, You're In Malatya

- 24-31 **Adan Z'ye**
A to Z

Tarihin Derinliklerinden Günümüze Antik Mirasımız
Our Ancient Heritage from the Depths of History

- 32-41 **Yakın Plan**
Close-up
- "Arslantepe'den Sonra İnsanlığın Hayatı Değişti"
"Humanity's Life Has Changed After Arslantepe"

- 42-47 **Ekonomi Dünyası**
Economy World
- İstihdam, Turizm, Ticaret:
Kültürel Mirasın Ekonomik Boyutu
Employment, Tourism, Trade:
Economic Dimension of Cultural Heritage

- 48-53 **Bizden Haberler**
News From Us

Şirketimizin 181. Yıl Dönümü Vesilesiyle Yapılan Törende
Tuğra ve Armalar Yeniden Yerlerine Konumlandırıldı
At the Ceremony Held on the Occasion of Our Company's
181TH Anniversary Bricks and Charges Are Located Again

- 54-62 **Atölye**
Workshop

Restorasyon ve Konservasyon:
Tarihi Korumak ve Onarmak
Restoration and Conservation:
Preserving and Restoring History

- 64-69 **Yenilik Tutkusunu**
Passion For Innovation

Müzeler Artık Çok Renkli
Museums Are So Entertaining Now

- 70-81 **Dünya Bizim Evimiz**
The World Is Our Home

Zamanın Yarıısı Kadar Yaşlı, Gül Kırmızısı Şehir: Petra
Petra, the Ancient, Red Rosy City

- 82-85 **Spor**
Sport

Şimdi Eğlence Zamanı: Badminton
It's time for Having Fun: Badminton

- 86-89 **Filatelî**
Philately

Vefatının 83. Yılında
Cumhuriyetimizin Kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ü
Saygı ve Özlemle Anıyoruz
We Commemorate the Founder of Our Republic, Mustafa
Kemal Atatürk, With Respect and Longing on the
83rd Anniversary of his Death

- 90-93 **Nostalji**
Nostalgia

- 94-95 **Mutfak**
Kitchen

- 96-97 **Bulmaca**
Crossword

- 98 **Foto Hayat**
Photo Life

TARİHİN DERİNLİKLERİNDEN
GÜNÜMÜZE: ANTİK MİRASIMIZ
FROM THE DEPTHS OF HISTORY
OUR ANCIENT HERITAGE

SAYI ISSUE:
30 KASIM/NOVEMBER 2021

“Vatan Sevgisi ve Görev Bilinciyle Milletimize Hizmet Ediyoruz”

Türkiye, son 19 yıldaki atılımlarıyla hızla gelişiyor. Bu atılımlar ışığında üretim, istihdam, ihracat temelli kalkınma için ulaştırma ve haberleşme alanlarındaki çalışmalarımıza var gücümüzle devam ediyoruz. Millî kalkınma stratejisi, bu faaliyetlerimizin temelini, ana eksenini oluşturuyor. Ülkemizin geleceği adına güçlü adımlar atarken ecdat yadigarı mimari eserlerimizi koruyup yaşatmayı da öncelikli görevlerimiz arasında kabul ediyoruz. İstanbul'un kültür mirasları arasında mücevher gibi parlayan, ülkemizdeki en büyük postane binası olma özelliğine sahip Sirkeci Büyük Postanesi'ne gösterdiğimiz özen, tarihimize ve ecdadımıza duyduğumuz saygının somut bir ifadesidir.

Bu doğrultuda geçen ay coşkuyla kutladığımız PTT'nin 181. kuruluş yıl dönümü töreninde, Padişah II. Abdülhamid ve Padişah V. Mehmet Reşat'a ait tuğra ve armaları Sirkeci Büyük Postanesi'ndeki yerlerine yeniden konumlandırıdık. Milletimizin geçmişiyle arasında bulunan bu köprüyü güçlendireceğine inandığım bu adımı manevi mirasımızı aslına uygun bir şekilde yaşatmak ve kültürel değerlerimizi korumak açısından son derece önemli buluyorum.

Posta ve haberleşme tarihimizde çok anlamlı bir yeri olan Sirkeci Büyük Postane binası, inşa edildiği 1909 yılından beri Posta ve Telgraf Teşkilatı'mızın mülkiyetinde milletinimize hizmet veriyor. Mimarlık tarihi açısından bir başyapıt olan Sirkeci Büyük Postane binası, PTT'nin ihtişamlı tarihini yansıtmaları bakımından da ülkemizin değerleri arasındadır. Mimar Vedat Tek'in bu özgün ve kıymetli eserinin çok uzun yıllar daha amacına uygun şekilde yaşayacağına ve gelecek nesillere aktarılacağına yürekten inanıyorum.

Bizler gibi gençlerimiz de kültürümüze, medeniyetimize sahip çıkmayı ve tarihimize bir bütün olarak bakmayı öğreten, değerler manzumesi içinde bizleri hayata hazırlayan öğretmenlerimiz tarafından yetiştiriliyorlar. Türkiye'nin geleceğinin teminatı olarak gördüğümüz çocuklarımızı emanet ettiğimiz öğretmenlerimizin 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü kutluyor ve tüm öğretmenlerimize görevlerinde üstün başarılar diliyorum.

Ülkemizin yarınlarını inşa eden öğretmenlerimiz çocuklarımıza yalnızca ilmî bilgileri değil, vatan sevgisini de aşılar. Zira vatan sevgisi; insana zorlukları yenme gücü ve çalışma azmi verir. 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkarak Millî Mücadelemize liderlik eden Mustafa Kemal Atatürk'ün gücü, azmi ve heyecanı da içindeki vatan sevgisinden gelmektedir.

Bizler de Cumhurbaşkanı'mız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde vatan sevgisi ve görev bilinciyle milletimize hizmet ediyor, Başöğretmenimiz Atatürk'ün koyduğu hedefler doğrultusunda ülkemizi muasır medeniyetler seviyesinin üzerine taşımak için var gücümüzle çalışıyoruz. Vefatının 83. yılında Cumhuriyet'imizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü saygıyla anıyor, yaktığı bağımsızlık meşalesini gururla taşıyoruz.

Adil KARAİSMAİLOĞLU
T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı

"We Serve Our Nation with Patriotism and Sense of Mission"

Turkey progresses rapidly thanks to its breakthroughs in the last 19 years. We continue our works with all our strength in the fields of transportation and communication for production, employment, and export-based development. We consider preserving and sustaining our architectural works that are heirlooms of our ancestors among our primary duties. The care we take of Sirkeci Grand Post Office, which shines like a diamond among the cultural heritages of Istanbul and is the largest post office building in our country, is a concrete proof of the respect we have for our history and ancestors.

We located the tughras and coats of arms of Sultan Abdülhamid II and Sultan Mehmet Reşat V to their places in the Sirkeci Grand Post Office at the 181st anniversary ceremony of the Turkish Post. I find this step extremely important in terms of sustaining our spiritual heritage and protecting our cultural values.

Having a meaningful place in our post and communication history, Sirkeci Grand Post Office has been serving our nation since it was built in 1909, under the ownership of the Post and Telegraph Organization. I believe wholeheartedly that this unique and precious work of Architect Vedat Tek will be sustained for many more years in accordance with its purpose and will be handed down to next generations.

This country's young generation, like us, is taught by our teachers, who teach us to preserve our culture and civilization, as well as to look at our history as a whole, and prepare us for life within a framework of values. I celebrate our teachers, to whom

we entrust our students we consider as the guarantor of Turkey's future on November 24, Teacher's Day, and wish all our teachers success in their professions.

Shaping the future of our country, our teachers engrain in our children not only scientific knowledge but also patriotism. Because patriotism gives people the strength to overcome difficulties and ambition to work. The strength, determination, and excitement of Mustafa Kemal Atatürk, who set foot in Samsun on May 19, 1919, and led our National Struggle, stem from the love he had for his country.

We serve our nation with patriotism and sense of mission, and we pull out all the stops to reach the level of contemporary civilization in accordance with the goals set by our Headteacher Atatürk in the leadership of H.E. President Recep Tayyip Erdoğan. On the 83rd anniversary of his death, we commemorate the founder of our Republic, Ghazi Mustafa Kemal Atatürk, with respect, and proudly carry the torch of independence he lit.

Adil KARAİSMAİLOĞLU
R.T. Minister of Transport and Infrastructure

Geçmişimizi Koruyor, Yarınlar Emin Adımlarla İlerliyoruz

Milletine duyduğu tükenmek bilmeyen sevgisi ve yarınlar için büyük umuduyla bizlere bağımsızlığımızı ve özgürlüğümüzü armağan eden Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü vefatının 83. yılında saygı ve rahmetle anıyoruz. Onun emaneti olan Cumhuriyetimizi yaşatmak, ülkemize ve milletimize hizmetlerimizi en iyi şekilde sunmak için azimle çalışıyoruz.

PTT Ailesi olarak bulunduğumuz tüm sektörlerde sürekli gelişimi hedefleyen, inovasyonu temel alan ve teknolojiyi yakından takip eden bir anlayışa sahibiz. Bunun yanında ülkemizin ve dünyanın geleceğine dair sorumluluğumuzun da farkındayız. Bu kapsamda yeni nesil çevreci uygulamaları faaliyetlerimize entegre ediyor, sıfır emisyonlu ve yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanan taşıtlara bünyemizde daha çok yer veriyoruz. İstanbul'un Adalar ilçesinde dağıtım hizmetlerimizde kullanmaya başladığımız elektrikli araçlarımızla ve geçtiğimiz haziranda yine İstanbul'da hizmete aldığımız e-scooterlarımızla önemli adımlar atmış olduk. Şimdi de Ankara'da filomuza dâhil ettiğimiz elektrikli araçlarımızla dağıtım hizmetlerimizi sürdürüyoruz. Çalışmalarımızı doğa dostu bir bakış açısıyla sürekli değerlendiriyor, süreçlerimize eklediğimiz yeşil çözümler ile hizmetlerimizi daha çevreci bir yaklaşımla sunmaya devam ediyoruz.

Geleceğe yönelik atılımlarımızı sürdürürken, geçmişimizi canlı tutma misyonumuzu da yerine getiriyoruz. Bu kapsamda, 181 yıllık tarihimizin göz alıcı eserlerinden biri sayılan Sirkeci Büyük Postane Binasının aslı unsurları olan Sultan II. Abdülhamid Han ve Sultan V. Mehmet Reşat'a ait tuğra ve armaları ait oldukları yere, 94 yıl sonra tekrar konumlandırdık. Böylece bu tarihî yapıyı aslına uygun bir şekilde bizden sonraki nesillere aktarma görevimizin gereğini yapmış olduk. Bu hayati görevin bilinci ve sorumluluğu içindeyiz. Yarınlar için daha emin ve güçlü adımlarla ilerlemenin yolunun tarihimizi korumaktan ve onu öğrenmekten geçtiğine yürekten inanıyoruz.

Öğrenmenin bizlere ve tüm topluma verdiği güce kaynaklık eden, önemi paha biçilemeyecek bir değere sahibiz. Öğretmenlerimiz sayesinde hayata en iyi şekilde hazırlanıyor, sabır ve sevgiyle aktardıkları bilgi ve deneyimlerinin yardımıyla, kendimiz için belirlediğimiz hedeflere ulaşıyoruz. Onlara olan minnetimizi bir günle anlatmanın elbette imkânı yok. Üzerimizdeki büyük emekleri için hepsine teşekkür ediyor, tüm öğretmenlerimizin 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü en içten dileklerle kutluyorum.

Hakan GÜLTEN
PTT AŞ Genel Müdürü

We Preserve Our History and Take Firm Steps for the Future

We commemorate Ghazi Mustafa Kemal Atatürk, who gave us independence and freedom through his unending love for his country and immense optimism for the future, with respect on the 83rd anniversary of his demise. We are working hard to preserve our Republic, which is his legacy, and to give the best possible services to our country.

We have an understanding as a PTT Family seeking continual development in all our sectors which is built on innovation, and closely monitors technology. Furthermore, we are aware of our role in shaping the future of our country and the world. We incorporate new-generation environmental practices into our activities and make more room for zero-emission and renewable energy vehicles. We have made significant progress with our electric automobiles, which we put into our delivery services in Istanbul, Adalar neighborhood in June, and with our e-scooters, which we launched in the same month. We maintain our distribution services in Ankara with the electric automobiles. We regularly evaluate our work from a green perspective, and we will continue to provide services that are more environmentally friendly owing to the green solutions we incorporate into our processes.

We fulfill our aim of keeping our history alive while we continue to make advancements for the future.

We repositioned the tughras and armas of Sultan Abdülhamid Han II and Sultan Mehmet Reşat V where they belonged, 94 years later. As a result, we have fulfilled our responsibility to pass on this historic structure to future generations in its original state. We really believe that preserving and learning our history is the best approach to take more confident and stronger steps into the future.

We have a priceless value, which is the source of the power that learning bestows on ourselves and on society. Our teachers help us prepare for life in the best possible way, and we achieve our goals with the help of their knowledge and experience. Expressing our gratitude to them in a single day is impossible for sure. I would like to thank them all for their tremendous efforts on us, and I extend my best wishes to all our teachers on Teacher's Day, November 24.

Hakan GÜLTEN
Director General of Turkish Post Corporation

MÜZİK / MUSIC

Atatürk'ün Sevdığı Şarkılar Safiye Ayla / Müzeyyen Senar

Atatürk's Favorite
Songs - Safiye Ayla /
Müzeyyen Senar

Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün sevdiği şarkılarla hazırlanmış çok sayıda albüm var. Ama bu şarkıları Safiye Ayla ve Müzeyyen Senar'dan dinlemek gibisi yok. Zira Türk müziğinin efsaneleşmiş iki muhteşem sesi, Atatürk'ün sevdiği şarkılara ayrı bir ruh katıyor. Bu ruh, Atatürk'ün huzurunda şarkı söyleme heyecanını yaşamalarından geliyor olsa gerek. Türk müziğinin üstün yetenekleri Ayla ve Senar'ın çeşitli tarihlerde okuduğu şarkılar, 2008 yılında bir albümde toplanmış ve müzik severlerin beğenisine sunulmuş. "Kimseye Etmem Şikâyet, Ağlarım Ben Hâlîme", "Mani Oluyor Hâlimi Takrire Hicabım", "Cana Rakibi Handan Edersin", "Havada Bulut Yok Bu Ne Dumandır" gibi eserleri dinlerken Atatürk'ün duygu dünyasına dokunup hüzünleniyorsunuz. "Yanık Ömer" ve "İzmir'in Kavakları" ile coşkulaniyor, "Vardar Ovası" ile

neşeleniyorsunuz. Birbirinden anlamlı 20 şarkıdan oluşan albüme dijital platformlardan da erişmek mümkün. Atatürk'ü ölüm yıl dönümünde sevdiği şarkılarla anmak isterseniz "Cumhuriyetin Divaları" sizi bekliyor.

There are numerous albums composed of favorite songs of Atatürk, the founder of the Republic of Turkey. But it is a great pleasure to listen to these songs from Safiye Ayla and Müzeyyen Senar. Because these two magnificent voices of Turkish classical music give a distinguished spirit to Atatürk's favorite songs. The source of such a great spirit must be their excitement of singing before Atatürk. Songs of Ayla and Senar, the cornerstones of the Turkish classical music, were collected in an album and presented to audiences' attraction. Listening to the compositions like "Kimseye Etmem Şikâyet, Ağlarım Ben Hâlîme", "Mani Oluyor Hâlimi Takrire Hicabım", "Cana Rakibi Handan Edersin", "Havada Bulut Yok Bu Ne Dumandır", you feel quite impressed thinking of Atatürk's sentimental world. On one hand, songs "Yanık Ömer" and "İzmir'in Kavakları"

Gurbet Demiroğlu

raise your spirits, on the other hand "Vardar Ovası" exhilarates you. The album, composed of 20 meaningful songs, is also available on digital platforms. "Cumhuriyetin Divaları (Divas of the Republic)" is waiting for you if you like to commemorate on his death anniversary.

SAFİYE AYLA

MÜZEYYEN SENAR

FİLM / MOVIE

Bir Öğrencim İçin (1999) Zhang Yimou

Not One Less (1999)
- Zhang Yimou

Bu ay 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü kutluyoruz. Yönetmenliğini Zhang Yimou'nun üstlendiği 1999 yapımı "Bir Öğrencim İçin", bir öğretmenin neleri değiştirebileceğini etkileyici bir dille anlatıyor. Oyuncuların gerçek kimlikleriyle yer aldığı filmde 13 yaşındaki vekil öğretmen Wei Minzhi'nin hikâyesini izliyoruz. Köyün tek sınıflık okulundaki öğretmen, şehir dışına gitmek zorundadır. Onun yerine sınıfa göz kulak olacak ve eğitimleri devam ettirecek bir öğretmen aranır. En uygun kişi olarak 13 yaşındaki Wei bulunur. Yoksulluktan dolayı eğitimine de-

vam edemeyen Wei, ailesine destek olmak için teklifi kabul eder. Öğretmenlik hakkında bilgisi olmayan genç kıza, vekâlet edeceği öğretmen tarafından iki önemli uyarı yapılır: Öğrenci mevcudunu korumak ve her gün için sadece bir tebeşir kullanmak. Başlarda sorumluluğun farkına varamayan Wei zaman içinde işin önemini anlar ve zorluklarla mücadele etmeye başlar. Dünyadaki eğitim sisteminin eşitsizliğine ve yoksul bölgelerdeki zorluklara ışık tutan film, öğretmenlerin göğüs gerdiği fedakârlıkları çarpıcı bir şekilde anlatıyor.

We celebrate November 24th National Teachers' Day this month. "Not One Less (1999)", directed by Zhang Yimou, tells the story of a teacher struggling to change the things. In this movie featuring a casting with actual identities, we witness the story of a 13-year-old substitute teacher, Wei Minzhi. The teacher of a one-class roomed school must go out of town. A substitute teacher who will keep an eye on the class and continue the education is sought. 13-year-old Wei is found as the most suitable person for this position. Wei, being unable to continue her education due to poverty,

accepts the offer to support her family. The young girl, who does not know about teaching, is given two important warnings by the teacher she will substitute: To protect the number of students and to use only one chalk per day. Unable to realize the responsibility at first, Wei understands the importance of the job over time and begins to struggle with difficulties. Shedding light on the inequality of the world's education system and the challenges in poor areas, the film conspicuously depicts the sacrifices teachers have made.

BELGESEL / DOCUMENTARY

Unutulmuş Düşler Mağarası (2010) Werner Herzog

Cave of Forgotten Dreams (2010)-
Werner Herzog

Ünlü Alman yönetmen Werner Herzog'un 2010 yılında çektiği "Unutulmuş Düşler Mağarası", yönetmenin ilk üç boyutlu belgeseli olarak biliniyor. Belgesele konu olan Fransa'daki Chauvet Mağarası, dünyanın şimdiye kadar keşfedilmiş en eski duvar resimlerine sahip. On binlerce yıl önceye tarihlenen resimler, 14 farklı türde hayvan figürünü yansıtıyor. Mağara, 1994 yılında dağcılar tarafından tesadüfen keşfedilmiş. Fransız Hükümeti tarafından korumaya alınan mağara, uzun süre ziyarete kapalı tutulmuş. Mağaradaki resimleri insanlığa tanıtmak isteyen Herzog ve ekibi, özel izinle mağara-ya girmeyi başarmış. Belgesel, mağaranın keşfedilme hikâyesini ve duvarlarındaki resimleri etkileyici bir dille anlatıyor. Dijital efektler ve üç boyutlu tekniklerle desteklenen belgesel; izleyicileri, on binlerce yıl önce yaşayan insanların düş dünyasına götürüyor. Resimlere yansıyan beceri,

perspektif ve sanat anlayışı hem hayret hem hayranlık uyandırıyor. UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne de giren mağara, insanlık tarihini merak edenler ve arkeolojiye ilgi duyanlar için büyük önem taşıyor.

"Cave of Forgotten Dreams", shot by famous German director Werner Herzog in 2010, is known as the director's first three-dimensional documentary. The Chauvet Cave in France, which is the subject of the documentary, has the world's oldest wall paintings ever discovered. The paintings, which date back tens of thousands of years, reflect 14 different types of animal figures. The cave was accidentally discovered by mountaineers in 1994. The cave, which was taken under protection by the French Government, was closed to visitors for a long time. Herzog and his team, who wanted to introduce the paintings in the cave to humanity, managed to enter the cave with special permission. The documentary tells the story of the discovery of the cave and the paintings on its walls in an impressive style. Documentary supported by digital effects and three-dimensional techniques, takes the audience to the dream

world of people who lived tens of thousands of years ago. The skill, perspective and sense of art reflected in the paintings arouse both astonishment and admiration. The cave, which is also inscribed on the UNESCO World Heritage List, has a great importance for those who are curious about human history and those who are interested in archeology.

KİTAP / BOOK

Geçmiş Bir Araya Getirmek (2019) Gordon Childe

Piecing Together the Past (2019)- Gordon Childe

Arkeoloji dünyasına adım atmak ister misiniz? Avustralyalı arkeolog Gordon Childe'in 1946'dan itibaren verdiği derslerin derlendiği "Geçmiş Bir Araya Getirmek", bunun için ideal bir başlangıç olabilir. "Arkeoloji nedir, arkeolojinin ilgi alanları nelerdir, arkeoloji ne işe yarar ve ne için kullanılır?" gibi sorulara cevap veren kitap; arkeolojik düşünmenin ilkelerini ve yorumlama yöntemlerini ortaya koyuyor. Arkeolojik bulguların insanlığın gelişimine, kültürü-

ne, düşünce ve eylem dünyasına katkılarını inceleyen kitapla tarih öncesinden günümüze bir yolculuk yapmanız mümkün. Okuyucunun ilgisini çeken örneklerle kitabı zenginleştiren Childe, çağların nerede başlayıp nerede bittiğini, kültürlerin tanımlanmasındaki kriterleri ve arkeolojik kayıt tutmanın yöntemlerini de açıklıyor. Arkeolojik bulguları tarihsel bir bütünlük içinde anlamlandırmak istiyorsanız bu kitabı mutlaka okumalısınız.

Would you like to step into the world of archaeology? "Piecing Together the Past", a compilation of Australian archaeologist Gordon Childe's lectures since 1946, may be an ideal start for this. The book that answers questions such as "What is archaeology, what are the interests of archeology, what does archeology do and what is it used for?", reveals the principles and methods of interpretations. It is possible to take a journey from prehistory to the present with the

book that examines the contributions of archaeological findings to the development, culture, world of thought and action of human beings. Enriching the book with examples that attract the reader's attention, Childe explains where the ages begin and end, the criteria for defining cultures and the methods of keeping archaeological records. You should read this book if you want to make sense of the archaeological findings in a historical integrity.

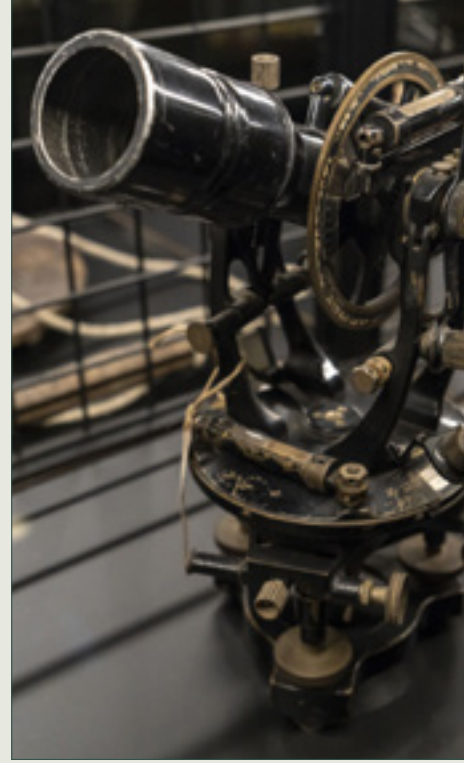
SERGİ / EXHIBITION

Anadolu Ağırlık Ölçüleri Sergisi / Pera Müzesi

The Collection of
Anatolian Weights and
Measures / Pera Museum

Suna ve İnan Kiraç Vakfı'nın Anadolu Ağırlık ve Ölçüleri Koleksiyonu, İstanbul – Beyoğlu'ndaki Pera Müzesi'nde sergileniyor. Koleksiyon, Prehistorik Çağlardan günümüze Anadolu coğrafyasında gündelik hayatın tanıklığını yapmış 10.000 civarında objeden oluşuyor. İlk kez 1980'lerde oluşturulmaya başlanan koleksiyon; Prehistorik Dönem, Klasik Dönem, Beylikler ve Osmanlı Dönemi ile Erken Cumhuriyet Dönemi başta olmak üzere Anadolu'nun ev sahipliği yaptığı birçok uygarlığa ait materyal kültüründen zengin bir seçki sunuyor ve ticari pratiklerin köklü geçmişine ışık tutuyor. Koleksiyonda; arazi ölçümünden alışverişe, mimarlıktan kuyumculuğa, denizcilikten eczacılığa, astronomiden zaman ölçüm aletlerine kadar farklı alanlardan birçok ağırlık, uzunluk, hacim ölçüsü bulmak mümkün. Ağırlık

ölçüsü olarak kullanılan materyaller de hem çok renkli hem de çok estetik. Sergiye dijital ortamda da erişmek mümkün.

The Anatolian Weights and Measures Collection of the Suna and İnan Kiraç Foundation is on display at the Pera Museum in Beyoğlu, Istanbul. The collection consists of around 10,000 objects that have witnessed daily life in the Anatolian geography from the Prehistoric Ages to the present. The collection, which was first created in the 1980s, offers a rich selection of material cultures belonging to many civilizations hosted by Anatolia, especially the Prehistoric Period, Classical Period, Period of Principalities and Ottoman Periods and the Early Republican Period, and sheds light on the deep-rooted history of commercial practices. In the collection it is possible to find many weight measurements, linear measure, and capacity measurements from different fields from field measuring to shopping, from architecture to jewelry, from maritime to pharmacy, from ast-

ronomy to time measuring tools. The materials used for weight measurement are very colorful and very aesthetic. It is also possible to access the exhibition in digital.

KİTAP / BOOK

Asya'nın Kandilleri (2007) Halime Toros

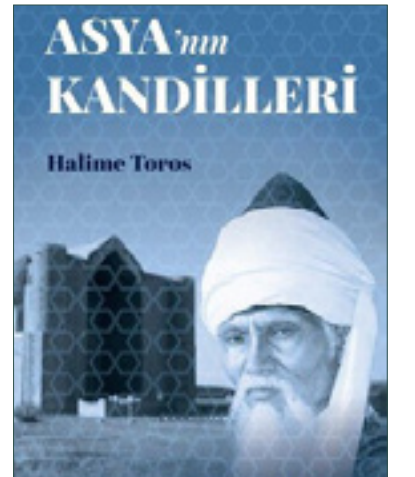
Asya'nın Kandilleri
(2007) Halime Toros

Halime Toros'un kaleme aldığı Asya'nın Kandilleri'nde, medeniyet inşasının en önemli unsurlarından olan bilim ve eğitimin seyri; tarihe geçmiş ilim insanlarımız üzerinden anlatılıyor. Kitapta anlatılana göre 8. yüzyıldan itibaren İslam coğrafyasında bir ilim ve kültür kandili yanıyor; o kandilin ışığı Farabi'ye, İbn-i Sina'ya, Kaşgarlı Mahmut'a, Fuzuli'ye yol gösteriyordu. Kütüphaneler, medreseler, rasathaneler yani eğitimin ve bilimin varlık bulduğu yerler inşa ediliyordu. Gezi türünde kaleme

alınan eser; ilk olarak Türk ve İslam uygarlıklarının bilim, edebiyat, felsefe, astronomi, tıp gibi alanlarda yetiştirdiği âlimleri tanıtıyor. Daha sonra da bu âlimlerin ilimleri ve buluşları hakkında bilgiler veriliyor. Belli bir kronoloji izleyen kitap MÖ 7. yüzyılda başlayıp Fuzuli'nin öldüğü 1556 yılında tamamlanıyor. Yazar Halime Toros gezdiği coğrafyalarda tuttuğu notları da okuyucuyla paylaşmış. İslam coğrafyasının bilime sunduğu katkıları merak edenler için Asya'nın Kandilleri doğru bir tercih.

The course of science and education, which is one of the most important elements of building up a civilization, in the Asya'nın Kandilleri committed to paper by Halime Toros; is told through our scientists. According to what is described in the book, a science and culture candle has been had been lighting in the Islamic geography since the 8th century; The light of that lamp was guiding Al Farabi, Avicenna, Mahmud al-Kashgari, and Fuzuli. Places where education and science exist such as libraries, madrasas, observatories were being built. The work committed to paper in the genre of travel, firstly,

introduces the scholars that Turkish and Islamic civilizations have trained in fields such as science, literature, philosophy, astronomy, and medicine. Then, information about the sciences and inventions of these scholars is given. The book, which follows a certain chronology, begins in the 7th century BC, and is completed in 1556, when Fuzuli died. Author Halime Toros also shared the notes she took in the geographies she visited with the reader. For those who are curious about the contributions of Islamic geography to science, Asya'nın Kandilleri is the right choice.

GÜLÜMSEYİN ÇÜNKÜ MALATYA'DASINIZ SMILE, YOU'RE IN MALATYA

Mezopotamya, Orta Asya ve Kafkasya'yı Batı Anadolu'ya bağlayan ticaret yolları üzerindeki Malatya; tarih boyunca kültürel, siyasi ve ekonomik açıdan önemli bir merkez oldu. Antik mirası, tarihî yapıları, doğal güzellikleri ve yöresel lezzetleriyle misafirlerini büyüleyen Malatya, UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne alınan Arslantepe Höyüğü'ndeki bulgularla da dünyanın gündeminde.

Malatya which is on the trade routes connecting Mesopotamia, Central Asia and the Caucasus to Western Anatolia has been an important cultural, political, and economic center throughout history. Mesmerizing its guests with its ancient heritage, historic buildings, natural beauties and local delicacies, Malatya is also on the world's agenda with the findings in Arslantepe Mound included in the UNESCO World Heritage List.

Malatya toprakları üzerindeki yerleşim, Paleolitik Çağ'a yani Taş Devri'ne kadar gidiyor. Arslantepe Höyüğü'nde yapılan arkeolojik kazılar, Malatya topraklarının "devletin kökeni" olduğunu tescillemiş durumda. Şehrin tarihi böylesine köklü olunca kültürü ve mimarisi de bir başka güzel oluyor. Malatya'nın her sokağında ayrı bir yaşanmışlık, ayrı bir insan hikâyesi bulmanız mümkün. Gezimize Malatya'nın merkezinden, yani Battalgazi'den başlıyor; köklü medeniyetlerin izini sürüyoruz.

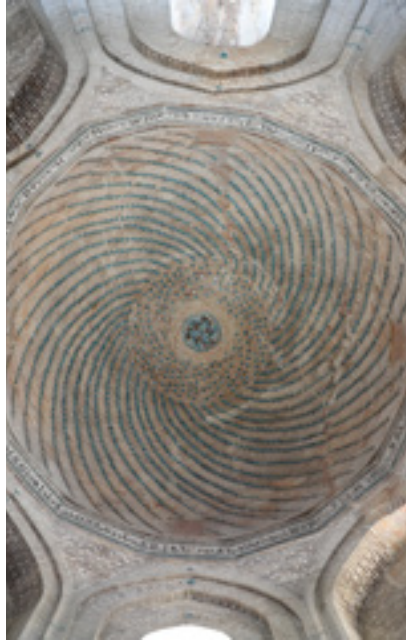
The settlement in Malatya goes back to the Paleolithic Age, that is, to the Stone Age. Archaeological excavations in Arslantepe Mound have proven that the land of Malatya is the "origin of the state". The history of the city is such a deep-rooted history that its culture and architecture also have been formed beautifully. It is possible to come across a different experience and a different story in every street of Malatya. We begin our journey from Battalgazi which is the center of Malatya to trace back the deep-rooted civilizations.

BATTALGAZİ ULU CAMİİ

Malatya'daki tarihî yapıların büyük kısmı Battalgazi ilçesinde yer alıyor. Şehrin tarihî camileri arasında en görkemlisi 1224 yılında Selçuklu Hükümdarı Alâeddin Keykubat tarafından yaptırılan Ulu Camii. Yapıda Selçuklu eserlerinin ince işçiliği göze çarpıyor. Tuğladan yapılmış olan ibadethane, firuze ve mor renkte çini mozaikleriyle süslenmiş. Eyvanı da tıpkı kubbesi gibi çini süslemeleriyle dikkat çekiyor.

YENİ CAMİİ

1894 Depremi'nde hasar gören Hacı Yusuf Camii'nin yerine yaptırılan Yeni Camii, bir türlü tamamlanamayan yarım minaresiyle ünlü. Sultan II. Abdülhamit'in emriyle yenilenen caminin inşaatı 1913'te tamamlanabilmiş. 1964 Depremi'nden de zarar gören cami tekrar yenilenmiş ancak eksik minaresi tamamlanmayarak özgün şekliyle bırakılmış.

BATTALGAZİ
ULU CAMİİ
BATTALGAZİ GRAND
MOSQUE

BATTALGAZİ GRAND MOSQUE

Most of the historic buildings in Malatya are located in Battalgazi district. The most magnificent of the historical mosques of the city is the Great Mosque, which was built in 1224 by the Seljuk Ruler Alâeddin Keykubat. The fine craftsmanship of the Seljuk works stands out in the building. The place of worship made of brick, is decorated with mosaics of turquoise and purple ceramic tiles. Its iwan draws attention with its tile decorations, just like its dome.

YENİ CAMİİ (NEW MOSQUE)

The Yeni Camii which was built to replace the Hacı Yusuf Mosque damaged in the 1894 Earthquake, is famous for its half minaret. The construction of the mosque, which was renovated by the order of Abdelhamid Sultan II. was completed in 1913. The mosque, which was also damaged by the 1964 Earthquake, was

YENİ CAMİİ
YENİ CAMİİ
(NEW MOSQUE)

Battalgazi Ulu Camii'nin iç süslemeleri hayranlık uyandırıyor.

Interior decorations of Battalgazi Great Mosque evokes admiration.

SİLAHTAR MUSTAFA PAŞA KERVANSARAYI

Kervansaray, Sultan IV. Murat tarafından Silahtar Mustafa Paşa'ya yaptırılmış. Görkemli giriş kapısının iki yanında altışar tane kemer dükkân bulunmakta. Pek çok tonoz ve odadan oluşan han İstanbul'dan doğuya giden ticaret yolları için önemli bir durakmış. Öyle ki zamanında Evliya Çelebi ve Albert Gabriel gibi gezginler bu handa konaklamış ve seyahatnamelelerinde bu handan bahsetmişler.

ŞİRE PAZARI

Malatya denildiğinde hepimizin aklına kayısı gelir. Ülkemizdeki yaş ve kuru kayısı üretiminin büyük kısmını üstlenen Malatya'ya gelip de kayısı yemeden dönülmez. Şire Pazarı'na gittiğinizde kayısının binbir çeşidi en lezzetli hâliyle karşınıza çıkıyor. Birbirinin peşi sıra dizili dükkânlar çok renkli görüntüler oluşturuyor. Esnaf ise bir hayli konuksever. Pazarı turlarken size bol bol kayısı ikram ediyorlar.

ŞİRE PAZARI
ŞİRE BAZAAR

SİLAHTAR MUSTAFA PAŞA KERVANSARAYI**SİLAHTAR MUSTAFA PASHA CARAVANSERAI**

The Caravanserai was built by Silahtar Mustafa Pasha by the order of Sultan Mustafa IV. There are six arch shops on both sides of the magnificent entrance door. Consisting of many vaults and rooms, the inn was an important stop for the trade routes from Istanbul to the east. So much so that travelers such as Evliya Çelebi and Albert Gabriel stayed in this inn and mentioned it in their travel books.

ŞİRE BAZAAR

The first thing that comes to our minds is apricot when Malatya is mentioned. It is impossible to leave Malatya, which undertakes most of the fresh and dried apricot production in our country, without eating apricots. When you go to Şire bazaar, you will see thousands of varieties of delicious apricots. The shops lined up alongside create very colorful images. The shopkeepers are very hospitable. While touring the market, they offer you plenty of apricots.

KERNEK PARKI
KERNEK PARK

Kernek Parkı'na gelenler Kanalboyu'nda yürüyüş yapıyor.

Those who come to Kernek Park take a walk in Kanalboyu.

KÜLTÜR VE SANATLA İÇ İÇE

ATATÜRK EVİ MÜZESİ

Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün 1931 ve 1937 yıllarında Malatya'ya yaptığı ziyaretlerde konakladığı taş bina, bugün Atatürk Evi Müzesi olarak hizmet veriyor. Hüseyin Bey Mahallesi'ndeki iki katlı konak daha önce Halk Evi ve Halk Eğitim Merkezi olarak kullanılmış. Atatürk'ün kişisel eşyaları ve hatıralarıyla donatılan müze, Malatya halkının Atatürk'e duyduğu sevgiyi ve saygıyı yansıtıyor.

MINİA MALATYA

Şehit Teğmen İbrahim Tanrıverdi'nin adını taşıyan Sanat Sokağı, yerel mimariyi yansıtan otantik yapıları, müzeleri ve kültür – sanat faaliyetleriyle ilgi görüyor. Sanat Sokağı'nda Malatya'nın 8 tarihî ve turistik yapısını tanıtan minyatürler de ziyaretçilerin beğenisini topluyor. Sergilenen minyatürler arasında Arapgir'de bulunan Çobanlı Konağı, Battalgazi'deki Ulu Camii ve Silahtar Mustafa Paşa Kervansarayı, Darende'deki Somuncu Baba Külliyesi, Hekimhan'daki Taş Han bulunuyor. Sanat Sokağı'nda Nemrut Dağı heykellerinin minyatür maketleri de görülebilir.

ATATÜRK EVİ MÜZESİ
ATATÜRK HOUSE MUSEUM

MINİA MALATYA
MINİA MALATYA

INTEGRATED WITH CULTURE AND ART

ATATÜRK HOUSE MUSEUM

The stone house, in which the founder of our republic Mustafa Kemal Atatürk stayed during his visit to Malatya in 1931 and 1937, today serves as Atatürk House Museum. The two-storey mansion in Hüseyin Bey Mahallesi, has been used as Community Center and Public Education Center. The museum, furnished with Atatürk's personal belongings and memories, reflects the love and respect of people of Malatya.

MINİA MALATYA

Art street, named after Martyr lieutenant İbrahim Tanrıverdi, attracts attention with its authentic buildings reflecting the local architecture, museums, and cultural and artistic activities. Miniatures presenting 8 historical and touristic building of Malatya on Art Street are also appreciated by the visitors. Among the miniatures on display, there are the Çobanlı Mansion in Arapgir, the Grand Mosque, and Silahtar Mustafa Pasha Caravanserai in Battalgazi, the Somuncu Baba Complex in Darende, and the Taş Han in Hekimhan. Miniature models of Mount Nemrut sculptures can also be seen on Art Street.

FOTOĞRAF MAKİNESİ MÜZESİ

Müze, 2017 yılında Sanat Sokağı'nda iki katlı ahşap binada hizmete açılmış. Tarihi yeni olsa da içindeki makineler hayli eski. Buram buram nostalji kokan müzede 1876 yılından bu yana üretilen yaklaşık iki bin adet fotoğraf makinesi sergileniyor. Fotoğraf makinesi teknolojisinin geçmişten bugüne gelişimini gösteren müzede; karanlık oda, sinema ve projeksiyon salonu ile misafirlerin fotoğraf çektiği bir hatıra köşesi de var.

RADYO GRAMOFON MÜZESİ

2018 yılında kerpiç bir binada hizmete açılan Radyo ve Gramofon Müzesi, Türkiye'deki müzik teknolojisinin gelişimini ve radyo tarihini özetliyor. Müzenin kısımları kronolojik sıraya göre oda oda düzenlenmiş. 1920'li yıllardan başlayan zaman yolculuğu çok sayıda fotoğrafla da destekleniyor. Müzenin ikinci katında ise 1940 yılından günümüze uzanan eserler var. Sergilenen gramofon ve radyoların pek çoğu çağır durumda.

RADYO GRAMOFON MÜZESİ
RADIO AND PHONOGRAPH MUSEUM

FOTOĞRAF MAKİNESİ MÜZESİ
THE CAMERA MUSEUM

MALATYA KALESİ
MALATYA CASTLE

Antik Çağlardan bu yana önemli bir merkez olan Malatya'da Roma Dönemi'nden kalma surlar özenle korunuyor.

The remaining city walls from the Roman Period are carefully protected in Malatya, which has been an important center since ancient times.

THE CAMERA MUSEUM

The Museum was brought into service in 2017 in a two-story wooden building on Art Street. Although its history is new, the machines inside are quite old. Almost two thousand cameras produced since 1876 are exhibited in the nostalgic museum. In the museum that shows the development of camera technology from the past to the present, there is also a dark room, cinema and projection hall, and a souvenir corner where guests can take pictures.

RADIO AND PHONOGRAPH MUSEUM

The Radio and Phonograph Museum opened in an adobe building in 2018 summarizes the development of music technology and the history of radio in Turkey. The parts of the museum are arranged room by room in chronological order. Time travel, which started in the 1920s, is also promoted by many photographs. On the second floor of the museum, there are works of art dating back to 1940. Most of the phonographs and radios on display are in working condition.

Kayısı üretimi Malatya ekonomisi açısından oldukça önemli.

Apricot production is very important for Malatya's economy.

MALATYA CENNETTEN BİR KÖŞE GİBİ

DARENDE GÜNPINAR ŞEHALESİ

Darende ilçesindeki Günpınar Vadisi, göletleri ve şelalesiyle midye kabuğunda kendini saklayan bir inci kadar güzel. Şehir merkezinden kısa bir yolculukla ulaşılan vadide doğanın güzelliğiyle buluşuyor ve dinginliğe kavuşuyorsunuz. Vadide piknik alanı ve kahve içebileceğiniz mekânlar da bulunuyor.

TOHMA KANYONU VE SOMUNCU BABA KÜLLİYESİ

Malatya'nın bir diğer doğal güzelliği ise Tohma Kanyonu. Tohma Çayı kenarındaki yürüyüş yolları ve piknik alanları ziyaretçilerine yeşilin her tonunu cömertçe sergiliyor. Kanyonun bir önemli özelliği de Somuncu Baba Külliyesi'ne ev sahipliği yapması. Anadolu'ya manevi fetih için gelen Somuncu Baba'nın dünyadaki son durağı Tohma çayının kıyısı olmuş. Kendisi adına yaptırılan külliye pek çok ziyaretçi gelip dua ediyor.

ARAPGİR'E UĞRAMADAN OLMAZ

Arapgir bundan yıllar evvel "Daskuza" adı verilen bir şehir merkeziydi. 1928 yılında Malatya'ya bağlanan Arapgir'de Akkoyunlu ve Osmanlı döneminden kalma camiler görülmeye değer. İlçe'deki Millet Hanı, Tarihi Çarşı Hamamı ile Miran Çayı ve kıyısındaki harabeler turistik açıdan oldukça önemli. İlçeye yolunuz düşerse tandır kebabı ve Arapgir usulü sarma ile kendinize bir ziyafet çekebilir, sevdikleriniz için yöreye özgü köhnü üzümü ve mor reyhan satın alabilirsiniz.

MALATYA IS LIKE A CORNER OF HEAVEN

DARENDE GÜNPINAR WATERFALL

Günpınar Valley in Darende district is as beautiful as a pearl hiding itself in a mussel shell with its ponds and waterfall. In the valley that can be reached by a short journey from the city center, you meet the beauty of nature and attain serenity. There is also a picnic area and places to drink coffee in the valley.

TOHMA CANYON AND SOMUNCU BABA COMPLEX

Another natural beauty of Malatya is Tohma Canyon. The walking paths and picnic areas by the Tohma Stream generously display every shade of green to its visitors. Another important feature of the canyon is that it hosts the Somuncu Baba Complex. The last stop of Somuncu Baba, who came to Anatolia for spiritual conquest, was the shore of Tohma Stream. Many visitors come to the complex built for him and pray.

STOPPING BY ARAPGİR IS A MUST

Arapgir was a city center called "Daskuza" years ago. In Arapgir connected to Malatya in 1928 the mosques from the Akkoyunlu and Ottoman periods are worth seeing. Millet Inn, Historical Bazaar Bath, Miran Stream, and the ruins on its shore in the district are very important touristically. If you happen on the district, you can have a feast with tandoori kebab and Arapgir style sarma and buy indigenous köhnü grape and purple basil for your beloved ones.

DARENDE GÜNPINAR ŞEHALESİ
DARENDE GÜNPINAR
WATERFALL

TOHMA KANYONU VE
SOMUNCU BABA KÜLLİYESİ
TOHMA CANYON AND
SOMUNCU BABA COMPLEX

Arapgir sarması (dolama) kalem gibi ince değil, bohça şeklinde sarılıyor.

Arapgir sarma is made in bundle form not as thin as pencil.

TARİHİN DERİNLİKLERİNDEN GÜNÜMÜZE ANTİK MİRASIMIZ

From the Depths of History
Our Ancient Heritage

Arkeoloji; toplumların kültürel gelişimini incelemek ve anlamak adına önemli bir araçtır. Arkeoloji sayesinde sosyal ilişkileri, inanç sistemlerini ya da ekonomik yapıyı daha iyi tanır, toplumsal kodların kökenini anlamlandırırız. Yaşadığımız Anadolu coğrafyasının sahip olduğu arkeolojik zenginlik ise insanlık tarihinin başlangıç noktası kabul edilecek kadar değerlidir. Her geçen gün ayrı bir bilinmezi gün ışığına çıkaran bu antik miras, geçmişe olduğu kadar geleceğe de ışık tutar ve her birimizi gururlandırır.

Archeology is a significant instrument in terms of examining and understanding cultural development of societies. Archeology helps us better interpret social relationships, belief systems, or economical structures, and thus better make sense of the roots of social codes. The Archaeological Heritage of Anatolian geography holds a great value as being the starting point of the history of humanity. This ancient heritage sheds light on the future as well as the past revealing a new mystery every single day and makes us proud.

Anadolu'daki antik mirasın insanlık tarihine yaptığı katkı hakkında yakın zamana kadar bazı kalıplaşmış düşünceler vardı. Bunlardan en önemlisi Anadolu'da özgün bir Neolitik kültürün gelişmediği ve ağırlıklı olarak Güneybatı Asya'nın yarı kurak bölgelerinde gelişen kültürün bölgeye aktarıldığı yönündeydi. Fakat yakın zamanda ardi ardına yapılan araştırmalar Anadolu'nun, dünyanın farklı bölgelerini de etkileyen engin bir antik mirasa sahip olduğunu ortaya koydu.

There were certain misconceptions concerning Anatolia's ancient heritage's significance to human history until very recently. The most significant of them was that Anatolia did not build a distinct Neolithic civilization, and the culture that evolved mostly in the semi-arid parts of Southwest Asia was transferred to the region. However, recent studies have proven that Anatolia has a rich ancient heritage that has an impact on other regions of the world.

Göbeklitepe'de yer alan "T" biçimli sütunlarda görülen hayvan kabartmalarının çoğu agresif ve saldırıya hazır bir şekilde resmedilmiştir. Benzer bir estetik, ilerleyen yıllarda birçok farklı kültürde tekrar edilmiştir.

Most of the animal figures embossed on T-shaped columns of Göbeklitepe are depicted as being aggressive and ready to attack. Similar aesthetical approaches are readopted by various cultures.

EZBER BOZAN BİR KEŞİF: GÖBEKLİTEPE

Şanlıurfa kent merkezinin 18 km kuzeydoğusunda, bölgeye hâkim bir tepede üzerinde keşfedilen Göbeklitepe, Anadolu kültürünü eşsiz kılan en önemli merkezlerden biridir. Yaklaşık olarak günümüzden 12.000 yıl öncesine tarihlenen Göbeklitepe, tüm dünyada büyük bir şaşkınlık yaratmış ve merak uyandırmıştır. Çünkü bu arkeolojik alanda insanlık tarihine, kültürel gelişime ve inanç sistemlerine dair bildiğimiz her şeye aykırı buluntular ele geçmiştir.

A GROUNDBREAKING DISCOVERY: GÖBEKLİTEPE

Göbeklitepe, discovered on a hill overlooking the region 18 kilometers northeast of Şanlıurfa city center, is one of the most prominent places that distinguish Anatolian civilization. Dating roughly 12,000 years, Göbeklitepe has surprised and piqued the interest of people all over the world. Discoveries from this archaeological site contradict all we know about human history, cultural evolution, and belief systems.

Göbeklitepe ile ilgili bildiklerimiz henüz çok sınırlı. Yapılan çalışmalar Göbeklitepe'nin de bulunduğu 100 kilometrekarelik alan içinde "Karahantepe" ve "Boncuklu Tarla" gibi arkeolojik sit alanlarını ortaya çıkardı. Bu nedenle bölgenin tamamı "Taş Tepeler" adıyla anılır.

What we know is still very limited about Göbeklitepe. The studies conducted reveal other archaeological sites such as "Karahantepe" and "Boncuklu Tarla" within the area of 100 km where Göbeklitepe is located. This leads entire area to be called "Taş Tepeler (Stone Hills)".

Dünyanın en eski tapınağı olduğu düşünülen Göbeklitepe'nin en karakteristik özelliği onlarca ton ağırlığa sahip ve boyları beş metreyi bulan "T" biçimli kireç taşı sütunlardır. Üzerinde çeşitli hayvan ve insan figürleri olan bu sütunlar, 10 - 12'li gruplar hâlinde dairesel biçimde yerleştirilmiş ve çapları 30 metreyi bulan yuvarlak hücreler oluşturmuştur. 1995 yılında Alman arkeolog Klaus Schmidt tarafından başlatılan kazılarda, şimdiye kadar dört hücre gün yüzüne çıkarılmıştır. Toprak altında henüz kazılmamış 16 hücre daha bulunmaktadır. Bu hücrelerin diğerlerinden daha eski bir döneme ait oldukları tahmin edilir.

Karmaşık sosyal örgütlenmeden ve inanç sistemlerinden yoksun oldukları varsayılan avcı – toplayıcı grupların, bir araya gelerek bu görkemli tapınağı inşa etmeleri, insanlığın kültürel gelişimine dair kabul gören birçok düşüncüyü de yerle bir etmiştir. Bu görkemli tapınağı yapanlar insanlığa, sanata, inanç sistemlerine, sosyal yaşama dair birçok şey anlatmış ve anlatmaya devam etmektedir. Göbeklitepe'de kazılan her karış toprak, yepyeni bilgiler vermeye gebe dir.

Göbeklitepe sakinlerinin bin yıl kadar kullandıktan sonra tapınaklarını gömdüğü düşünülür. Bu nedenle sütunlar çok iyi korunmuştur. Özellikle C yapısı, yerleşimin tüm görkemini gözler önüne serer.

It is believed that people of Göbeklitepe buried their temples after using them for almost a thousand years. Thus, the columns are in a well-maintained state. Especially the structure C exposes all the glory of the site.

The "T" shaped limestone columns weighing tens of tons and exceeding five meters in height are the most distinguishing feature of Göbeklitepe, which is claimed to be the world's oldest temple. These columns, which featured diverse animal and human sculptures, were grouped in circular groups of 10-12 and created round cells with a diameter of 30 meters. So far, four cells have been discovered during xcz begun in 1995 by German archaeologist Klaus Schmidt. There are 16 additional cells underground that have yet to be discovered. These cells are thought to belong an earlier era than the rest.

The fact that hunter-gatherer groups, ostensibly devoid of complex social structure and belief systems, came together to build this spectacular temple shattered many previously held beliefs about humanity's cultural history. Those who constructed this spectacular temple have told and continue to tell a great deal about humankind, art, religious systems, and social life. Every inch of soil unearthed in Göbeklitepe sheds light on an unknown.

ANADOLU NEOLİTİCİNİN KEŞFİ: ÇATALHÖYÜK

Konya'nın Çumra ilçesi yakınlarında bulunan Çatalhöyük'ün tarihi MÖ 9000 yılına uzanmaktadır. 1961 yılında James Mellaart yönetiminde başlayan kazılar; insanlığın yerleşik hayata geçtiği Neolitik kültürü, şimdiye dek görülmemiş bir zenginlikle ortaya çıkarmıştır. Yaklaşık 17 metreyi bulan arkeolojik dolgu, tümüyle Çanak Çömlekli Neolitik Çağ kültürüne aittir.

Çatalhöyük'te önceki dönemlere kıyasla oldukça karmaşık ve yoğun bir yapılaşma gözlenmiştir. Sadece çatılardan girilebilen ve birbirine dar geçitlerle bağlanan odalar, kerpiç duvarlardan oluşmaktadır. Yaklaşık 7000 insanın yaşadığı düşünülen Çatalhöyük hem büyüklüğü hem de barındırdığı nüfusla döneminin ilk yerleşim yerleri arasında öne çıkar.

Çatalhöyük, dönemin kültür ve sanat anlayışı hakkında da bize çok şey anlatır. Evlerdeki sekilerin altında bulunan iskeletler, insanların ölü atalarıyla aynı evi paylaştığını göstermektedir. Çatalhöyük'ü özel kılan öğelerden bir diğeri ise renkli duvar resimleridir. Son derece karmaşık ve özenli yapılmış duvar resimlerinde görülen hayvan ve hareketli insan figürleri, bu kültürün oldukça köklü ve sanatta ileri olduğunu düşündürür.

Çatalhöyük, doğu ve batı olmak üzere iki farklı höyükten oluşuyor. Doğu höyüğü Neolitik kültür buluntularına sahipken batı höyüğü Kalkolitik Çağ'a tarihleniyor.

Çatalhöyük is made of two different mounds, eastern and western. Over the eastern mound, traces of Neolithic cultural can be seen, while the western mound dates to the Chalcolithic Age.

1993'te Ian Hodder tarafından tekrar kazılmaya başlanan Çatalhöyük'te bulunan boğa başları, dönemin inanç sistemine dair fikir veriyor.

The bullheads of Çatalhöyük, dug again by Ian Hodder in 1993, enlightens the belief system of the period.

DISCOVERY OF THE NEOLITHIC PERIOD OF ANATOLIA: ÇATALHÖYÜK

Çatalhöyük, located in the vicinity of the province Çumra, dates to 9000 BC. The excavations, which began in 1961 under the guidance of James Mellaart, uncovered the Neolithic civilization, in which human beings settled, from various aspects that have never seen before. The archaeological fill with a height of up to 17 meters totally belongs to the Neolithic Period with pots and pans.

Compared to previous periods, Çatalhöyük had a much more complex and dense settlement. Mud brick walls make up the chambers, which can only be reached through the roofs and are connected by narrow passages. Çatalhöyük, which is considered to have accommodated roughly 7000 people, stands out among the first settlements of its time, both with its size and population.

Çatalhöyük also reveals a lot about the period's cult and artistic understanding. The bones recovered under the terraces of the houses prove that humans shared the same house with their ancient ancestors. The bright paintings are another feature that distinguishes Çatalhöyük. The animal and moving human figures shown in the exceedingly sophisticated and ornate wall murals indicate that this society is well established and progressed in the arts.

Asur Ticaret Kolonileri Çağı’nda yapılar, taş temel üzerine kerpiç duvarlarla inşa ediliyordu.

Buildings constructed with mud brick walls on stone bases are among the symbols of the Assyrian Trade Colonies Age,

Meydanlara açılan sokaklar etrafında düzenli yapılar, üzeri taşlarla örtülü atık su kanallarıyla Kültepe – Kaniş, gelişkin bir kent görüntüsü sunuyordu.

Kültepe – Kaniş features a developed city with its well-arranged structures around the streets opening into squares, and the wastewater channels patterned with stones,

KÜLTEPE: ASUR TİCARET KOLONİLERİ ÇAĞI

MÖ 2000’li yılların başında tarih sahnesine çıkan Asur İmparatorluğu, Kral I. İrişum döneminde Anadolu ve Mezopotamya arasında güçlü bir ticaret organizasyonu kurmuştur. Mezopotamya merkezli imparatorluk zamanında Anadolu’da da “karum” adı verilen ticaret merkezleri gelişmiştir. Karumların merkezi, bugün Kayseri şehrimizdeki Kültepe – Kaniş yerleşimidir. Dünyanın ilk ticaret merkezlerinden biri olarak kabul edilen Kültepe, Anadolu’da yazılı kültürün başladığı yer olarak da bilinir.

1948 yılında Prof. Dr. Tahsin Özgüç yönetiminde başlayan Kültepe kazıları, günümüzde Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu öncülüğünde devam etmektedir. Anadolu’daki antik yerleşimler arasında en fazla tahrip edilmiş merkezlerden biri olmasına rağmen Kültepe’de yirmi bini aşkın çivi yazılı tablet bulunmuştur. Tabletler ağırlıklı olarak borç senetlerinden oluşmakla birlikte, dönemin siyasi ve hukuki ilişkilerini gösteren çok önemli bilgiler de içerir.

Kültepe’de ele geçen sanat eserleri, Anadolu ve Mezopotamya kültürlerinin etkileşimiyle ortaya çıkmış son derece etkileyici eserlerdir. Bu etkileşimin aynı zamanda Hitit kültürünün temelini oluşturduğu da düşünülmektedir. Farklı dönemlere ait birkaç tapınak, saray, ev, dükkân ve atölye kalıntılarını barındıran Kültepe, Anadolu kültürü için olduğu kadar Mezopotamya kültürü için de kritik bilgiler veren önemli bir merkez konumundadır.

KÜLTEPE: THE AGE OF ASSYRIAN TRADE COLONIES

The Assyrian Empire came to the stage of history at the beginning of 2000 BC. It had established a strong trade organization between Anatolia and Mesopotamia during the era of King Irišum the 1st. Trade centers known as "karum" advanced in Anatolia during the era of the Mesopotamia-centered Empire. The centre of these Karums is now located at Kültepe-Kaniş in Kayseri. Kültepe, widely regarded as one of the world's first commercial centers, is also considered the starting point of written culture in Anatolia.

In 1948, Prof. Dr. Tahsin Özgüç initiated Kültepe excavations and today, Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu continues the work. Despite being one of the most ruined centers among the ancient settlements in Anatolia, more than twenty thousand cuneiform tablets were found in Kültepe. The tablets are mainly composed of bills for debt, which contain very important information on the political and legal relations of the era.

The artworks unearthed in Kültepe are extremely impressive pieces that were created by the interaction between the Anatolian and Mesopotamian cultures. It is also believed that such an interaction formed the basis of the Hittite civilization. Kültepe, features an important center giving remarkable data on Anatolian culture as well as Mesopotamian culture with the ruins of several temples, palaces, houses, shops, and workshops dating to different periods.

ANADOLU’NUN İLK İMPARATORLUĞU: HİTİTLER

Çorum’un güneybatısında yer alan Boğazköy’deki Hattuşa Antik Kenti, insanlık tarihinin en önemli medeniyetlerinden biri kabul edilen Hititlerin başkentidir. 1834’te Fransız mimar ve arkeolog Charles Texier tarafından keşfedilen Yazılıkaya merkezli çalışmalar, Hitit İmparatorluğu’nun görkemli başkentini gün ışığına çıkarmıştır. 1906 yılında başlayan Hattuşa kazılarına 2. Dünya Savaşı koşullarında ara verilmiştir. 1952’de tekrar başlayan çalışmalar, günümüzde Alman Arkeoloji Enstitüsü tarafından yürütülmektedir.

MÖ 17. yüzyılda Hitit başkenti olan ve yazılı kaynaklarında “Bin Tanrılı Ülke” olarak anılan Hattuşa, Hitit kültürüne ait sayısız esere ev sahipliği yapmıştır. Dünyanın en önemli kültür miraslarından biri konumunda olan Hattuşa’da, yapılan kazılarda otuzu aşkın tapınak bulunmuştur. Şehirde bulunan en önemli tapınaklardan biri, 14 bin 500 metrekairelik bir alanı kaplayan “Büyük Tapınak”tır. En etkileyici kutsal mekân ise şehrin hemen dışında yer alan Yazılıkaya Tapınağı’dır. Bu tapınaktaki tanrı ve tanrıça kabartmaları oldukça etkileyicidir.

30 bini aşkın çivi yazılı tabletin çıkarıldığı şehir, altı kilometrelik surlarla çevrilidir. Şehir savunmasında kapıların da özel bir yeri vardır. Anıtsal niteliklere sahip Hattuşa kapıları, günümüze ulaşan en önemli eserler arasında yer alır.

MÖ 2. yüzyıla tarihlenen Aslanlı Kapı, kentin en önemli kapılarından biridir.

The Lion Gate, dates to the 2nd century BC and it is one of the significant gates of the city.

Kentin en büyük yapı kompleksi olan “Büyük Tapınak”ta 82 büyük depo odası bulunuyor. Bu depolar dinî kurumlarla ekonomik sistemin ilişkisine işaret ediyor.

The "Great Temple" is being the largest complex of the city and it has 82 large storage chambers within. These storage chambers act as a link between religious institutions and the economic system.

THE FIRST EMPIRE OF ANATOLIA: HITTITES

The ancient city of Hattusa was the capital city of the Hittites, which was in Boğazköy, located in the southwest of Çorum., and is accepted one of the most prominent civilizations throughout human history. Yazılıkaya-centered works were discovered by the French traveler Charles Texier in 1834, have shed light on the glorious capital city of the Hittite Empire since that date. Starting in 1906, Hattusa excavations were suspended due to challenging conditions of the Second World War. The work was resumed in 1952 and today, it is carried out by the German Archaeological Institute.

Known as the "Country with a Thousand Gods" in Hittite written sources, Hattusa, the capital of Hittites in the 17th century BC was home to a great variety of artifacts created by the Hittite culture. In the excavations conducted in Hattusa, accepted as an important cultural heritage in the world, more than thirty temples were found during the excavations. One of the most prominent temples of the city is the "Great Temple" which covers an area of 14 thousand 500 square-meters. Its most impressive sacred space is the Yazılıkaya Temple, located right outside of the city. The temple has quite impressive reliefs of gods and goddesses.

The city having more than 30 thousand cuneiform tablets found, is surrounded by six kilometers of walls. Gates also hold a special role in city defense. The gates of Hattusa with monumental qualities are among the most important works that have survived to present day.

Prof. Dr. FRANCESCA BALOSSİ RESTELLI:

“ARSLANTEPE’DEN SONRA İNSANLIĞIN HAYATI DEĞİŞTİ”

Prof. Dr. FRANCESCA BALOSSİ RESTELLI:
"HUMANITY'S LIFE HAS CHANGED
AFTER ARSLANTEPE"

Fatih Çavuşoğlu

Malatya'nın Orduzu köyündeki Arslantepe Höyüğü, insanlık tarihiyle ilgili pek çok bilinmezi açığa çıkardı. 1961 yılında başlayıp sabır ve titizlikle sürdürülen arkeolojik kazılarda; dünyadaki en eski saray binasına, en eski metal kılıçlara ve bir eski kral mezarına ulaşıldı. Bu özellikleriyle devletin ve bürokrasinin doğduğu yer olarak kabul edilen Arslantepe, 2021 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne girerek uluslararası ün kazandı.

Biz de Arslantepe Höyüğü Kazı Başkanı Prof. Dr. Francesca Balossi Restelli ile Arslantepe'nin tarihsel önemi ve kazılarda ulaşılan bulgular hakkında keyifli bir söyleşi yaptık.

Arslantepe Mound in Orduzu Village of Malatya has unveiled many unknowns related to the history of humanity. The oldest palace in the world, the oldest metal swords, and an ancient royal tomb have been found in the archaeological excavations that started in 1961 and continued with patience and meticulousness. Considered as the birthplace of the state and bureaucracy with these features, Arslantepe gained international fame by being included in the UNESCO World Heritage List in 2021.

We had a pleasant interview with the site director of Arslantepe Mound Prof. Dr. Francesca Balossi Restelli about the historical importance of Arslantepe and the findings of the excavations.

60 yıldır Roma La Sapienza Üniversitesi öncülüğünde çalışan uluslararası ekip, Arslantepe Höyüğü'nde çok önemli bulgulara ulaştı. Arslantepe'yi "Göbeklitepe'de başlayan ve Çatalhöyük'te devam eden sistemin son aşaması" olarak tanımlayan Kazı Başkanı Prof. Dr. Francesca Balossi Restelli, ulaştıkları bulguların UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne girmesinin mutluluğunu yaşıyor.

Arslantepe arkeoloji tarihinde hangi dönemi ifade ediyor?

Arslantepe, tarihi MÖ 5000'li yıllara dayanan çok eski bir yerleşim yeri. Binlerce yıl boyunca inşa edilen, yıkılan ve yıkıntının üzerine yeniden inşa edilen köy yerleşimleri; 30 metre yüksekliğinde bir höyük oluşturmuş durumda. Bu höyükte yaptığımız kazılarla MÖ 4200 tarihine, yani Geç Kalkolitik Dönem'e kadar gidebildik. Alt tabakalara doğru indikçe daha eski tarihî dönemlerle karşılaşlıyoruz. En alt tabakadaki köyün ne kadar eski olduğunu henüz bilmiyoruz.

The international team working under the leadership of Roma La Sapienza University for 60 years, has reached very important findings in Arslantepe Mound. Defining Arslantepe as "the last stage of the system that started in Göbeklitepe and continued in Çatalhöyük", the site director Prof. Francesca Balossi Restelli is happy that their findings are included in the UNESCO World Heritage List.

What period does Arslantepe represent in the history of archeology?

Arslantepe is a very old settlement dating back to 5000 BC. Village settlements built over thousands of years, destroyed, and rebuilt on top of the rubble has formed a mound 30 meters high. We were able to go back to 4200 BC, namely the Late Chalcolithic Period by the excavations we carried out in this mound. As we descend towards the bottom layers, we encounter older historical periods. We don't know how old the village at the bottom-most lay-

Fırat Nehri'nin birkaç kilometre doğusunda, bugünkü Orduzu köyü sınırları içinde yer alan Arslantepe Höyüğü, dünyadaki en eski devlet sistemlerinden biri kabul ediliyor.

Arslantepe Mound, located within the borders of Orduzu village, a few kilometers east of the Euphrates River, is considered one of the oldest state systems in the world.

Ama yüzeyde bulduğumuz çanak, çömlek ya da çakmak taşlarından Neolitik Dönem'e ait olduğunu düşünüyoruz. En alt tabakadaki köyün yavaş yavaş büyüdüğü ve üst üste en az 8 tabaka oluşturduğu görülüyor. Tabaka VII, o dönem için oldukça önemli bir köy hâline gelmiş. Bakın “şehir” demiyoruz, 4 hektarlık büyük bir köyden bahsediyoruz.

Arslantepe hangi özelliğiyle UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne girdi?

Arslantepe'yi UNESCO'ya taşıyan burada bulduğumuz saray binası oldu. Bu saray şu ana kadar dünyada bilinen en eski saray sistemi. Buraya “ilk devlet” diyemiyoruz. Çünkü aynı dönemde Güney Mezopotamya'da Sümerler var. Ama Arslantepe'nin Anadolu'daki ilk devlet sistemi olduğunu söyleyebiliriz. Arslantepe'de bir elit sınıfın oluştuğu ve Malatya Ovası'nda bir yönetim sistemi geliştirdiği görülüyor. Bu yönetim sistemi MÖ 3400 yılına kadar büyüyor ve bir saray binası karşımıza çıkıyor. Elde ettiğimiz bulgular sarayın içinde bir hiyerarşinin, bürokrasinin varlığına işaret ediyor. Yani Arslantepe, devlet bürokrasinin başladığı yer olarak da önem taşıyor. Devletleşmeyle birlikte savunma ve güvenlik ihtiyacı doğuyor. Dolayısıyla insanlık tarihinin ilk metal kılıçlarını da yine Arslantepe'de görüyoruz.

Arslantepe; Anadolu'da keşfedilen Göbeklitepe, Çatalhöyük, Hitit gibi Antik Dönem merkezleri arasında nerede duruyor?

Bu saydıklarınız arasında en eskisi Göbeklitepe'dir. Göbeklitepe'de tarım öncesi insanların toplandığı tapınakları ve onun çevresinde muhtemel yerleşim yerlerini görüyoruz. Çatalhöyük, Göbeklitepe'den 3000 yıl sonraya tarihleniyor ve Neolitik yerleşim sisteminin son aşamasını ifade ediyor. Çatalhöyük o döneme göre binlerce insanın yaşadığı çok büyük bir yerleşim yeri.

er is, yet. However, we can say that the pottery or flint we found on the surface indicate that it belongs to the Neolithic Period. It is seen that the village at the bottom-most layer grows slowly and forms at least 8 layers on top of each other. Layer VII became a very important village for that period. We don't call it a "city" but we are talking about a big village of 4 hectares.

What was the feature that helped Arslantepe get on the UNESCO World Heritage List?

It was the palatial complex of Arslantepe, in which we're standing right now. This palace is the oldest known palace system in the world so far. We can't call it "the first state". Because there were Sumerians in Southern Mesopotamia who lived during in the same period. However, we can say that Arslantepe was the first state system in Anatolia. It is seen that an elite class formed in Arslantepe and developed a governance system in the Malatya Plains. This governance system developed until 3400 BC and a palace building towered up. Our findings point to the existence of a hierarchy and bureaucracy in the palace. In other words, Arslantepe is also important as the place where the state bureaucracy begins. Nationalization emerges the need for defense and security. We see the first metal swords of human history in Arslantepe as a consequence.

Where does Arslantepe stand among Ancient Period centers such as Göbeklitepe, Çatalhöyük and Hittite centers discovered in Anatolia?

Göbeklitepe is the oldest among them. There we see the temples where people gathered in the pre-agricultural period and around it we find possible settlements. Çatalhöyük was formed 3000 years after Göbeklitepe and represents the last stage of the Neolithic settlement system. Çatalhöyük was a very large settlement of that era with thousands of people living within. However, we can call

Arslantepe'de keşfedilen saray, dünyanın en eski saray binası kabul ediliyor.

The palace discovered in Arslantepe is considered the oldest palace building in the world.

Buraya çok büyük bir köy diyebiliriz, şehir diyemeyiz. Çünkü şehir olarak tanımlanacak bir yönetim sistemi ya da belediye hizmetleri burada yoktur. Çatalhöyük'ten yaklaşık 3000 yıl sonra Arslantepe geliyor. Arslantepe, Göbeklitepe'de başlayıp Çatalhöyük'te süren sistemin son aşamasını ifade ediyor. Arslantepe'den sonra bütün insanlığın hayatı değişiyor. Öyle ki bugünkü dünya sistemi Arslantepe ile başlıyor.

Hitit medeniyeti daha farklı bir noktada duruyor. Onlar Orta Tunç Dönemi'nde Orta Anadolu'da başladılar ve Arslantepe, MÖ 1700 – 1600'lerden MÖ 700'e kadar Hitit Krallığı sistemi içinde yer aldı. Hitit İmparatorluğu'ndan sonra oluşan küçük devlet sistemlerinden biri de Arslantepe'ydı. Hitit başkenti Hattuşa'da bulunan ve o dönemdeki Neo Hitit başkentlerini anlatan bir yazıtta Arslantepe'nin adı Malitiya; Geç Asur ve Urartu kaynaklarında ise Melid, Meliddu ya da Meliteya olarak geçer. Malatya'nın bugünkü adı da muhtemelen oradan geliyor.

Arslantepe'nin Mezopotamya'daki Sümer uygarlığı ile bir ilişkisi var mı?

Sümerler ile Arslantepe aşağı yukarı aynı dönemler. Devlet sistemleri ve sosyal organizasyonu çok benzerdir.

it a very large village, not a city. Because there is no governance system or municipal services to defined it as a city. Arslantepe was established nearly 3000 years after Çatalhöyük. Arslantepe represents the last stage of the system that started in Göbeklitepe and continued in Çatalhöyük. The life of all humanity changes after Arslantepe. So much so that today's world system begins with Arslantepe.

Hittite civilization stands at a different point. They came in sight in Central Anatolia during the Middle Bronze Age and Arslantepe was included in the Hittite Kingdom system from 1700 – 1600 BC until 700 BC. One of the small state systems formed after the Hittite Empire was Arslantepe. The name of Arslantepe is Malitiya in an inscription found in the Hittite capital, Hattusa, describing the Neo Hittite capitals of that period and in the Late Assyrian and Urartian sources, it is referred to as Melid, Meliddu or Meliteya. Malatya's current name is probably derived from there.

Does Arslantepe have a relationship with the Sumerian civilization in Mesopotamia?

The Sumerians and Arslantepe are roughly in the same period. Their state systems and social organizations are very similar.

Ama bulunan objeler ve kültürler çok farklıdır. Mesela Mezopotamya'da şehirler çok büyüktür. Malatya'da ise çok küçüktür. Arslantepe konum olarak çok özel bir yerde. Kafkasya, Mezopotamya ve Batı Anadolu'daki ticaret ağının ve göç hareketinin tam ortasında kalıyor. O dönemde Kafkasya'dan metal ve obsidiyen madeni geliyor. Kalkolitik Dönem toplumları için bu madenler çok önemli. Bu stratejik konum, Arslantepe'nin gelişmesini sağlıyor.

Arslantepe halkı yazı kullanmıyor mu? Çünkü aynı dönemde Sümerlerde yazı var.

Yazı için kısa bir müddet daha beklemek gerekiyor. Yazı Mezopotamya'da ve Yakın Doğu'da MÖ 3000 yılında başlıyor. Bu saray sisteminin tarihi ise MÖ 3400. Niye Sümerlerde gelişiyor yazı? Çünkü şehirler büyüyor, yönetim sistemi çok daha kompleks bir hâl alıyor. Yazı ihtiyaç hâline geliyor. Tabii Sümerler tarım toplumu. Tarım da yazıya geçişi hızlandırıyor. Arslantepe'de şehir çok daha küçük ve üstelik tam bir tarım toplumu da değiller. Yazı bulunmadan hemen önce bir iç savaş oluyor ve devlet sistemi çöküyor. Yazıya geçilmediği için krallarının, tanrıların isimlerini ne yazık ki bilemiyoruz.

Yazı olmasa da tanrılarına ve inançlarına dair figürler, semboller bulabildiniz mi?

Hiç bilgi yok bununla ilgili. Zaten Prehistorya Dönem için bunu söylememiz çok zor. Tapınak bulduk ama tapınak içinde hiç heykel bulamadık. Tapınak duvarında bir resim var ama bu resim bize çok fazla şey anlatmıyor. Bir de vazo bulduk. Vazonun ağzında resmedilmiş iki küçük insan var. Ama bu ne demek bilmiyoruz. Tapınak içinde bulduğumuz sayıları bini aşan, seri üretilmiş kâse, törensel ziyafetlerin düzenlendiğini düşündürüyor. Hitit Dönemi tanrıları hakkında Hattuşa'dan çok şey öğreniyoruz. Benzer tanrı inançlarına sahip olabilirler ama bunu tam olarak kanıtlayan bir kaynak bulamadık.

Kazılarda ulaşılan rölyefler, Hattuşa'da bulunanlarla benzerlik taşıyor.

The reliefs found during the excavations are similar to those found in Hattusa.

However, the objects and cultures found are very different. For example, in Mesopotamia, cities are big but in Malatya they are very small. Arslantepe is in a very special place in terms of location. It is in the middle of the trade network and migration movement in the Caucasus, Mesopotamia, and Western Anatolia. At that time, metal and obsidian mines came from the Caucasus. These mines were very important for the Chalcolithic Age societies. This strategic location enabled Arslantepe to develop.

Did people in Arslantepe use writing? Sumerians used writing during the same period.

There is a little more time for writing. Writing begins in Mesopotamia and the Near East around 3000 BC. The history of this palace system is in 3400 BC. Why did the writing improve in Sumerians? Because cities are growing, the management system becomes much more complex. Writing becomes a necessity. Sumerians are an agricultural society. Agriculture is also accelerating the transition to writing. In Arslantepe, the city is much smaller and moreover, they are not exactly an agricultural society. Just before writing is invented, a civil war breaks out and the state system collapses. Unfortunately, we don't have any information about the names of their kings and gods because they were not written down.

Could you find figures and symbols about their gods and beliefs even if there is no writing.

There is no information about that. It is very difficult for us to say this for the Prehistoric Period anyway. We found a temple, but we couldn't find any sculpture. There is a painting on the wall of the temple, but this painting doesn't tell us much. We also found a vase. There are two little people pictured in the mouth of the vase. But we don't know what it means. More than a thousand mass-produced bowls we found inside the temple make us think that ceremonial banquets were held. We learn a lot from Hattusha about

Biraz da sarayla ilgili detaylardan bahsedelim mi?

Tabii. Saraya girdiğinizde sizi çok uzun bir koridor karşılıyor. Bu koridor gittikçe yükseliyor ve en yüksek noktada bir avlu karşınıza çıkıyor. Avlunun arkasında ise büyük, anıtsal bir bina var. İşte orası taht odası. Taht odasında üç basamaklı bir platform görüyorsunuz. Bu platformun üzerinde odun kömürleri var. Bu saray tipine daha sonraki yıllarda Mezopotamya'da rastlıyoruz. İnsanlar kralla konuşmak için tam bu avluya geliyor ve platformda yerini alıyor. Taht yerden yaklaşık 50 cm kadar yüksek ve yanda iki basamak var. Aradaki bu yükseklik ve basamaklar kralın tanrı olarak kabul edildiğine, kralla yapılan görüşmelerin törensel niteliğine işaret ediyor.

Arslantepe kazılarında saray dışında nelere ulaşıldı?

Kazılar 1961 yılında Roma La Sapienza Üniversitesi'nden hocalarımızın öncülüğünde başladı ve o günden bu yana aralıksız devam ediyor. Çok farklı objeler buluyoruz. Bulunanlardan çok uzun bir liste oluşturabiliriz: Seramik, taş, boncuk, kemik, pişmiş toprak, tekstil bulguları; küpler, vazolar, kâseler; yemek kapları, tencereler; buğday, arpa, mercimek gibi tohumlarveyemekartıkları;tekstilaletleri ve değirmen taşı....Ahşap objeler bu kadar uzun dayanmayacağı için bulunmuyor.

Arslantepe'de bulunan renkli duvar resminde, kızaklı arabada taşınan bir seçkin görülüyor.

The colorful mural in Arslantepe shows an elite being carried on a sleigh.

the gods of the Hittite Period. They may have similar god beliefs, but we haven't been able to find a source that fully proves this.

Shall we talk about the details of the palace ?

Sure. When you enter the palace, a very long hallway welcomes you. This hallway is getting higher and higher, and at the highest point, a courtyard appears before you. There is a big, monumental building behind the yard. That's the throne room. There is a platform with three steps in the throne room. There are wood coals on that platform. We encounter this type of palace in Mesopotamia in the following years. People come to this yard to talk to the king and take their place on the platform. The throne is about 50 cm high from the ground and has two steps on the side. These heights and steps in between indicate that the king was accepted as a god and the ceremonial characteristic of the meetings with the king.

What was found in addition to the palace during the Arslantepe excavations?

Excavations started under the leadership of our professors from the Roma La Sapienza University in 1961 and has continued nonstop ever since. We find many different objects. We can compile a very long list of what have been found: pottery, stone, beads, bone, terracotta, textile finds; cubes, vases, bowls; food utensils, pots, seeds such as wheat, barley, lentils and remains, textile tools and millstones... We couldn't find any wooden objects as they can't last long. There are over 2000 seal impressions among the most important finds. These seal impressions were utilized to seal the sacks in which the goods were put or as a receipt of the salary paid to the workers. We see various figures on these seals, rather than writing. Because we talk about a period in which writing wasn't invented. This seal system expresses both a barter economy, sort of trade, and the existence of bureaucracy.

Yapılan kazılarda bürokratik hiyerarşiye yorumlanan 2000'den fazla çamur mühür baskıları bulundu.

More than 2000 mud seal impressions interpreted into bureaucratic hierarchy were found during the excavations.

Tabii en önemli buluntular arasında sayıları 2000'i bulan mühür baskıları var. Bu mühür baskıları malların konulduğu çuvaların ağzını kapatmak ya da işçilere ödenen maaşın makbuzu olarak kullanılmış. Bu mühürlerin üzerinde yazı değil de çeşitli işaretler görüyoruz. Çünkü yazının gelişmediği bir dönemden bahsediyoruz. Bu mühür sistemi hem bir takas ekonomisini yani bir nevi ticareti hem de bürokrasinin varlığını ifade ediyor.

Arslantepe'nin yıkılmasının sebebi nedir? Yıkıldıktan sonra buradaki halk nereye gidiyor?

Arslantepe'nin elitleri ile toplum arasındaki bağı çok güçlü olmadığını düşünüyoruz. Toplumu çok fazla kontrol edemiyorlar. MÖ 3100'lerde saray komple yanmış ve yıkılmış. Yangından sonra sarayın yüz yıl kadar terk edildiğini düşünüyoruz. Ama yüz yıl kadar sonra saray üzerine kerpiç evler inşa edildiğini görüyoruz. Yani halk buraya benzer bir köy inşa etmiş. Benzer diyorum çünkü bulduğumuz seramikler ve kullanılan kabartmalar aynı stilde.

Arslantepe'deki çalışmalar bitti mi yoksa kazılar devam edecek mi?

60 yıldır süren çalışmalarda Arslantepe'nin %30'unu ancak kazabildik. Henüz çok daha fazla keşfedecek şey var. Arkeoloji çok yavaş ilerleyen, çok hassas çalışma gerektiren bir bilimdir. Tarihi anlamak ve yorumlamak için çok yavaş ilerliyoruz. Çünkü kazmakla yetinmiyor, bulduklarımızı analiz ediyoruz. Dolayısıyla buradaki çalışmalar 100, 200 hatta 300 yıl daha devam edebilir. Arkeoloji grubumuz çok genç, uluslararası bir grup. Çok farklı ülkelerden, farklı üniversitelerden ve araştırma enstitülerinden insanlarla beraberiz. Türkler, İtalyanlar, Almanlar, Fransızlar, Macarlar, Amerika Birleşik Devletleri'nden araştırmacılar... Herkes koordinasyon içinde çalışıyor, küçük küçük şeyler bulup hep birlikte inceliyoruz ve sürece katkı sağlıyoruz.

Why was Arslantepe destroyed? Where did its people go after its destruction?

We think that the bond between Arslantepe elites and society wasn't strong enough. They don't have much control over the society. The palace was completely burned and destroyed in BC 3100's. We think that the palace was abandoned for about 100 years. However, we see that adobe houses were built over the palace after about hundred years. That is to say, society has built a similar village here. It is similar because the ceramics we found, and the reliefs used are of the same style.

Is the work in Arslantepe completed or will the excavations continue?

We could only excavate 30% of Arslantepe in 60 years of work. There are lots of things to discover. Archeology is a science which requires a long time and delicate work. We proceed very slowly to understand and interpret the history. Because we not only excavate but also analyze what we have found. Therefore, the work here may continue for another 100, 200 or even 300 years. Our archeology group is a very young, international group. We are with people from many different countries, universities, and research institutes. Turks, Italians, Germans, French, Hungarians, and researchers from United States of America... Everyone works in coordination, we find small things and examine them together, and we contribute to the process.

Devam eden kazılarda aradığınız özel bir yapı ya da obje var mı?

Bizim 10 – 15 yıllık yakın hedeflerimizden birisi Yakın Hitit Dönemi. Çünkü Arslantepe'nin Yakın Hitit Dönemi'ni çok fazla bilmiyoruz. İkinci hedefimiz ise en eski tabakaya ulaşmak. Artık saray dönemini biliyoruz ama sarayın nasıl doğduğunu bilmiyoruz. Yani biz Geç Kalkolitik'ten önceye; Orta Kalkolitik ve İlk Kalkolitik dönemlere gitmek istiyoruz.

Arslantepe yeteri kadar tanınıyor mu?

Bizim de şu andaki önemli önceliğimiz bu. Bilimsel olarak şu an Arslantepe'yi herkes tanıyor. Ama halkın yeteri kadar tanıdığını söyleyemem. 2015'te Arslantepe, UNESCO Dünya Kültürel Mirası Geçici Listesi'ne alındığında bir tanıtım kampanyası düzenledik. Hedefimiz öncelikle Orduzu köyüne Arslantepe'yi anlatmaktı. Çünkü yöre halkı tanırsa daha fazla sahiplenir ve korur diye düşündük. Birçok konferans ve okul etkinliği düzenledik. Malatya İl Kültür Müdürlüğü ile çok güzel etkinlikler yaptık. Arslantepe'nin 2021'de kalıcı listeye alınması çok sevindirici oldu. Bu durum Arslantepe'nin tanınmasına katkı sağlayacak diye düşünüyoruz.

Is there a special structure or object you are looking for during the ongoing excavations?

One of our close targets for 10-15 years is the Near Hittite Period. Because we don't know much about Near Hittite Period of Arslantepe. Our second goal is to reach the oldest layer. We know the palace period now, but we don't know how the palace came in sight. We want to go back to the Middle Chalcolithic and Early Chalcolithic periods.

Is Arslantepe known enough?

This is our top priority right now. Scientifically, everyone knows Arslantepe. But I can't say it is publicly known adequately. We organized a publicity campaign when Arslantepe was added to the UNESCO World Heritage List in 2015. Our objective was to tell the village of Orduzu about Arslantepe. Because we thought that if the local people knew about it, they would embrace and protect it more. We organized many conferences and school events. We had very good activities with Malatya Provincial Director of Culture and Tourism. It was very pleasing that Arslantepe was added to the permanent list in 2021. We think that this will contribute to the recognition of Arslantepe.

Arslantepe'de yapılan kazılarda dünyanın en eski metal kılıçlarına ulaşıldı. Bir oda içerisinde duvara asılı hâlde bulunan kılıçların güç göstergesi için sergilendiği düşünülüyor. Ustalıkla süslenen kılıçlar Arslantepe'de saraya bağlı bir askeri gücün geliştiğini gösteriyor.

The world's oldest metal swords have been found in the excavations in Arslantepe. It is assumed that the swords hanging on the wall in a room were exhibited for a show of power. The skillfully chapped swords show that a military power was developed in Arslantepe.

Arslantepe'de yer alan Tapınak C'de 1000'i aşkın seri üretilmiş kâse de bulundu. Bu kaselerle çok sayıda insana yemek dağıtıldığı düşünülüyor.

More than 1000 mass-produced bowls were also found at Temple C in Arslantepe. It is assumed that food was distributed to many people in these bowls.

Şu an Arslantepe ziyarete açık mı? Turizm için hazırlıklar yapıldı mı?

Tabii, ziyarete açık. İnsanlar Arslantepe'ye gelebilir, sarayı ziyaret edebilirler. Dört farklı dilde rehber hizmeti sunuluyor. Ama sıkıntı şu ki bulduğumuz tüm objeleri henüz sergileyemiyoruz. Objeler, Malatya Arkeoloji Müzesi'ne taşındı. Ama obje sayısı o kadar çok ki hepsi sergilenemiyor ve müzenin depolarında muhafaza ediliyor. Kültür ve Turizm Bakanlığı şu an bunun için çalışıyor. Buraya çok güzel bir karşılama merkezi ile yeni bir müze yapacaklar. Şu an karşılama merkezinin projesi hazırlanıyor. Müzenin yapımı daha zor. Bu yüzden biraz daha uzun sürecek. Ama müze tamamlandığında Arslantepe'nin tarihsel önemi ve güzelliği çok daha iyi anlaşılacak.

Diğer ülkelerle kıyasladığınızda Türkiye'deki arkeoloji bilinci ne durumda?

Türkiye, İtalya, Yunanistan gibi ülkeler arkeolojik miras açısından çok şanslı. Akdeniz havzasında gelişen ilk uygarlıklara ev sahipliği yapmışlar. Bugünü anlamak için tarihi, tarihi anlamak için de arkeolojiyi bilmek gerekir. O nedenle arkeolojiye duyulan ilgi ve verilen önem beni mutlu ediyor. Türkiye ve İtalya'nın arkeoloji yönetim sistemi birbirine çok benziyor. Kültür ve Turizm Bakanlığı yapılan çalışmalara çok önem veriyor. O nedenle Türkiye'de çok rahat çalışıyoruz. Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, yerel yönetimler, müze ve il kültür müdürlükleri ile çok güzel bir iletişimimiz var. İstedğimiz zaman onlara ulaşıyoruz ve taleplerimizi dile getiriyoruz. Kesinlikle çok memnun olduğumuzu söylemeliyim. Tabii arkeoloji sadece tarih bilinci değil, ekonomi açısından da çok önemli. Günümüzde turizm gelirleri ekonominin önemli bir parçası. Bu bilincin de oluştuğunu görüyorum.

Arslantepe'de keşfedecek çok şey var. Balossi Restelli'ye göre buradaki arkeolojik kazılar yüzlerce yıl daha sürebilir.

There is a lot to discover in Arslantepe. According to Balossi Restelli archaeological excavations here could take hundreds of years more.

Is Arslantepe open to visitors right now? Have the preparations been made for the tourism ?

Of course, it's open to visitors. They can come to Arslantepe and visit the palace. Guide service is available in four different languages. But the problem is that we can't display all the objects we've found yet. The objects were relocated to Malatya Archeology Museum. But the number of objects is so great that not all of them can be exhibited and are kept in the warehouses of the museum. The Ministry of Culture and Tourism is currently working on this. They're going to build here a very nice reception center and a new museum. The project of the reception center is currently being prepared. The construction of the museum is more difficult. Therefore, it will take a little longer. But once the museum is completed, the historical importance and beauty of Arslantepe will be understood much better.

How is the awareness in archeology in Turkey compared to other countries?

Countries such as Turkey, Italy and Greece are very lucky in terms of archaeological heritage. They hosted the first civilizations that developed in the Mediterranean basin. To understand the present, one must know history, and to understand history one must know archeology. That's why the interest and importance given to archeology makes me happy. The archeology management systems of Turkey and Italy are very similar. The Ministry of Culture and Tourism attaches great importance to the work done. That's why we work very comfortably in Turkey. We have a very good communication with the General Directorate of Cultural Heritage and Museums, local administrations, museums, and provincial cultural directorates. We get in touch with them whenever we want and express our demands. I must say that we are absolutely delighted. Of course, archeology is very important not

Çok güzel Türkçe konuşuyorsunuz. Bu sizin şahsi yeteneğiniz mi yoksa yaptığınız mesleğin gereği mi?

Biz sadece arkeoloji yapmakla kalmıyoruz. Kazı çalışmalarında insanlarla bir bağ kuruyoruz. Bu bizim için çok önemli. Çünkü biz öncelikle toplum için, Malatya halkı için çalışıyoruz. Cam fanus içinde, toplumdan kopuk olmamız mümkün değil. Eğer yaptığımız kazılarda bulduklarımızı halka anlatmazsak 10 yıl, 20 yıl sonra herkes unuttur. O nedenle Orduzu insanları ile çalışıp onlarla yaşıyoruz. Zaten ekibimizde hep yerel insanlar var. Onlarla çalışırken Türkçeyi öğrendim. Kursa gitsem çok daha iyi olabilirdi ancak kursa gidecek zaman bulamadım. Yeri gelmişken Malatya'ya ve Orduzu halkına da çok teşekkür etmek istiyorum. Onlar olmasaydı böyle başarılı çalışmalar yapamazdık. O kadar iyi insanlar ki... Arkeoloji çok büyük bir ekip işi ve bu ekip içinde akademisyenler kadar işçiler de çok önemli. Onların çok büyük katkısını ve desteğini gördük. Verdikleri emek için çok teşekkür ederim.

Arkeoloji ile uğraşmak yorucu mu?

Yorucu ve stresli olduğunu söyleyebilirim. 24 saat çalışıyoruz ve neredeyse hiç tatil yapmıyoruz. Yazın sahada kazı yapıyor, kış gelince de bulduklarımızı inceleyip üniversitede anlatıyoruz. Ama bu zorluklar her meslekte var. Eğer işinizi seviyorsanız ve iyi yapmak istiyorsanız bu zorluklara katlanıyorsunuz. Yaptığım işi çok seviyorum. Tarihle, sanatla ve geçmiş uygarlıklarla ilgilenen gençlere de arkeolog olmalarını tavsiye ederim. Türkiye gibi arkeoloji mirası zengin coğrafyalarda çalışma alanı hem çok geniş hem de çok keyifli.

only in terms of historical awareness, but also in terms of economy. Today, tourism revenues are an important part of the economy. I see that this consciousness is also forming.

You speak Turkish very well. Is this your talent or is it because of your job?

We conduct not only archeological excavation, but also establish a bond with people during the excavation work. This matters to us. Because we work primarily for the society, for the people of Malatya. It is not possible for us to be disconnected from society in our own bubbles. If we don't tell the public what we found in our excavations, after 10 or 20 years, everyone will forget. That's why we work and live with Orduzu people. There are always local people in our team anyway. I learned Turkish while working with them. It would have been much better if I took a course, but I could not find time to take a course. By the way, I would like to thank Malatya and the people of Orduzu. Without them, we would not have been able to do such successful work. Such good people... Archeology is a profound teamwork. We received their great contribution and support. I wish to thank them very much for their hard work.

Is it tiring to deal with archeology?

I can say that it is tiring and stressful. We work 24 hours a day and hardly ever take a vacation. But these difficulties exist in every profession. If you love your job and want to do well, you endure these difficulties. I love my job. I recommend that young people who are interested in history, art, and past civilizations to become archaeologists. In geographies with rich archaeological heritage such as Turkey, the field of study is both very wide and enjoyable.

Yapılacak karşılama merkezi ve yeni müzede Arslantepe'deki buluntuların tamamı sergilenebilecektir.

All of the finds from Arslantepe will be exhibited at the reception center and the new museum to be built.

İSTİHDAM, TURİZM, TİCARET KÜLTÜREL MİRASIN EKONOMİK BOYUTU

Employment, Tourism, Trade
Economic Dimension of Cultural Heritage

Kültür mirasının keşfedilmesi, gün yüzüne çıkarılması, korunması, kullanılması, tanıtılması gibi birbiriyle ilişkili süreçler çok sayıda paydaşın uyum ve iş birliği içinde çalışmasını gerektirir. “Kültürel Miras Yönetimi” olarak tanımlanan bu kapsamlı süreç başarıyla yürütüldüğünde topluma sosyal ve ekonomik açıdan çok büyük katkı sağlar. Bu katkılar en çok da istihdam, turizm ve ticaret alanında ete kemiğe bürünür ve etkisini hissettir.

Interrelated processes such as the discovery, unearthing, protection, use and promotion of cultural heritage require the work of many stakeholders in harmony and cooperation. When this comprehensive process defined as “Cultural Heritage Management” is carried out successfully, it makes a great social and economic contribution to the society. These contributions are mostly embodied and felt in the field of employment, tourism, and trade.

Kültürel mirası oluşturan eserlerin ortaya çıkarılması başlı başına ekonomik bir faaliyettir. Arkeolojik kazının yapıldığı bölgede akademik kadro ve teknik ekip kadar ciddi bir kol gücüne de ihtiyaç duyulur. Bu ihtiyaç, yöre halkı ve genç nüfusa karşılanır. On yıllarca süren kazı çalışmaları, bölgedeki köylüler için bir istihdam kapısıdır. Kazı ekibi zaman içinde bulduğu eserin değerini bir bakışta anlayacak kadar mesleki ve teknik bilgi edinmeye başlar.

KÜLTÜR TURİZMİ

Günümüzde baktığımız her yerde gördüğümüz değişim, turizm sektörünü de dönüştürmektedir. Gelişen yaşam standartları, artan eğitim seviyesi ve farklılaşan ilgi alanları yeni bir turist kimliği yaratmış ve turizm; deniz-kum-güneş üçgeninin dışına çıkmıştır. Bugünün dünyasında ülkelerin coğrafi özellikleri kadar kültürel varlıkları da ilgi görmeye başlamış ve kültür turizmi hızlı bir gelişim göstermiştir.

NEMRUT DAĞI HEYKELLERİ
MOUNT NEMRUT STATUES

Unearthing the artifacts composing the cultural heritage is an economic activity in itself. In the area where the archaeological excavation is held; elbow grease is needed as well as academic staff and technical team. This need is met by locals and young population. Excavation works that take decades, are employment opportunity for peasants. Over time, the excavation team begins to acquire enough professional and technical knowledge to understand the value of the work they found at a glance.

CULTURAL TOURISM

The change we see everywhere today is transforming the tourism industry. Developing living standards, increasing education level, and diversifying interests have created a new tourist identity and tourism has digressed the

Kazı alanına emek gücünün taşınması lojistik sektörünü harekete geçirir. Çıkarılan eserlerin taşınması, temizlenmesi, onarılması gibi faaliyetler de onlarca farklı iş kolunu geliştirir.

Labor power in the excavation area requires logistics. Activities such as transporting, cleaning, and repairing the unearthed artifacts also develop dozens of different business lines.

Son yıllarda yapılan araştırmalar, zengin kültürel varlığa sahip olan coğrafyaların turizm potansiyeli açısından avantajlı olduğunu ortaya koymaktadır. Kültür turizmi özellikle Türkiye gibi kültürel açıdan zengin ülkeler için her geçen gün daha önemli hâle gelmektedir. İnsanlar artık sadece kültür varlıklarını görmek için dünyanın bir ucundan diğer ucuna seyahat edebilmektedir. Bu nedenle ülkeler, kültürel miraslarını öne çıkarmak adına tanıtım faaliyetleri yapmakta ve ciddi reklam bütçeleri ayırmaktadır.

MISIR PİRAMİTLERİ
EGYPTIAN PYRAMIDS

Antik Mısır'ın ihtişamını yansıtan piramitler, her yıl milyonlarca turist çekerek Mısır ekonomisini ayakta tutuyor.

Reflecting the magnificence of Egypt, the pyramids attract millions of tourists each year, sustaining the Egyptian economy.

Kazı alanlarının güvenliğinde de çoğu zaman yöre halkı görev alır. Van – Hakkâri kara yolu üzerinde bulunan Urartular Dönemi'nden kalma Çavuştepe Kalesi'nde yaklaşık 60 yıl bekçilik yapan Mehmet Kuşman, Urartuca öğrenmeyi de ihmal etmemiş. 81 yaşındaki Kuşman, Urartu dilini konuşan ve okuyan son 7 kişiden biri.

Locals often take part in security of the excavation area. Mehmet Kuşman who has been a watchman for nearly 60 years in Çavuştepe Castle, which is located on the Van – Hakkari highway, learned the Urartian language. 81-year-old Kuşman is one of the last 7 people who speaks and reads Urartian.

MEHMET KUŞMAN

sea-sand-sun triangle. Cultural assets of countries as well as geographical features have started to attract attention and cultural tourism has made rapid progress.

Studies conducted in recent years set forth those geographies with rich cultural assets are advantageous in terms of tourism potential. Cultural tourism is becoming more important day by day, especially for culturally rich countries like Turkey. People can now travel from one end of the world to the other just to see the cultural assets. For this reason, countries carry out promotional activities and budget for advertisements in order to highlight their cultural heritage.

TOPKAPI SARAYI
TOPKAPI PALACE

Üç imparatorluğa başkentlik yapan İstanbul; Doğu ve Batı kültürünü buluşturan eşsiz bir kimliğe sahip. Bu kimliği yansıtan motiflerle bezeli İstanbul'un tarihî alanları, UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde yer alıyor.

İstanbul, the capital of three empires, has a unique identity that brings East and West culture together. Adorned with motifs reflecting this identity, the historical areas of Istanbul is on the UNESCO World Heritage List.

MÜZECİLİK GELİŞİYOR

Kültür varlıklarının keşfedilmesi müzecilik alanında da ciddi gelişmelere yol açıyor. Bulunan tarihî eser, kalıntı ve buluntuların halka sergileneceği alanlara ihtiyaç duyulması; mevcut müzelerin yeni eklentilerle genişlemesini ya da yeni müzelerin inşa edilmesini sağlıyor. Artık bir müze inşa edilirken bina yapımının ve iç tasarımının, ilgili sektörlerde yarattığı ekonomik hareketlilik, çok daha geniş bir alana yayılmış durumda. Dijital teknolojiyle birlikte yazılımcılar, tasarımcılar ve teknoloji alanında çalışan birçok farklı birim, gelişen müze ekonomisinin unsuru oluyor.

TİCARİ CANLILIK

Kültürel varlıkların ekonomiye doğrudan olduğu kadar dolaylı etkileri de var. Otelcilik hizmetlerinden hediyelik eşyaya, eğlence sektöründen sigorta ve bankacılığa, lokanta hizmetlerinden taşımacılığa kadar pek çok sektöre dokunan turizm, şehre müthiş bir ticari hareketlilik yaşıyor.

Farklı kültürlerle ilgi duyan insanları harekete geçiren en temel olgunun, kültürler arasındaki farklılıklar olduğu yaygın olarak kabul edilse de Anadolu gibi zengin coğrafyalar, bundan çok daha fazlasını vadediyor. Tarih öncesi çağlardan itibaren tüm dünyayı etkileyen görkemli medeniyetlere ev sahipliği yapan Anadolu, öylesine zengin bir kültürel çeşitlilik sunuyor ki; onu ziyaret edenler kendi kültürlerini bile yeniden tanıyor.

MUSEOLOGY IS DEVELOPING

The Discovery of cultural assets also leads to developments in the field of museology. The need for areas where the found historical artifacts, ruins and finds will be exhibited to the public enables existing museums to be expanded with new additions or new museums to be built. Economic mobility in related sectors caused by the construction and interior design of the building in the relevant sectors has spread over a much wider area. Software developers, designers and many different units working in the field of technology are becoming components of the developing museum economy with digital technology.

COMMERCIAL MOBILITY

Cultural assets have also indirect impacts on the economy as well as direct impacts. Tourism reaching many sectors from hospitality services to souvenirs, from the entertainment sector to insurance and banking, from restaurant services to transportation, brings a great commercial activity to the city.

Although it is widely accepted that the most basic phenomenon that motivates people who are interested in different cultures is the differences between cultures, rich geographies such as Anatolia promise much more than that. Anatolia, hosting splendid civilizations which have impressed the whole world since the prehistoric ages, offers such a rich cultural diversity that those who visit it even get to know their own culture again.

Antik Roma'dan kalma Colosseum, İtalya turizminin göz bebeği.

The Ancient Roman Colosseum is a tourist attraction in Italy.

Müzecilik, rehberlik hizmetlerini de kapsayan önemli bir iş kolu. Tüm dünyada müzelere bağlı ve bağımsız çalışan milyonlarca turist rehberi var.

Museology is an important line of work comprising guidance services. There are millions of tourist guides working independently or affiliated with museums.

ŞİRKETİMİZİN 181. YIL DÖNÜMÜ VESİLESİYLE YAPILAN TÖRENDE TUĞRA VE ARMALAR YENİDEN YERLERİNE KONUMLANDIRILDI

AT THE CEREMONY HELD ON THE OCCASION OF OUR COMPANY'S 181TH ANNIVERSARY, TUGRAS AND ARMAS ARE LOCATED AGAIN

PTT'nin 181'inci yılı nedeniyle, Sirkeci Büyük Postanesi'nde yapılan tören kapsamında, 1927 yılına kadar asılı bulunan tuğralar ve geçmişte kule cephelerinde bulunan Osmanlı armaları yeniden yerlerine konumlandırıldı. Törene Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu, Genel Müdür Hakan Gülten ve pek çok davetli katıldı.

Konuşmasında Sirkeci Büyük Postane Binasının Türkiye tarihi için önemine vurgu yapan Karaismailoğlu, "Ülkemizin tarih ve kültür mirasları arasında bir mücevher gibi parlayan Sirkeci Büyük Postanesi'nde bulunan Padişah II. Abdülhamid ve Padişah V. Mehmet Reşat'a ait tuğra ve armaların PTT'mizin 181. yıl dönümü vesilesiyle, yeniden yerlerine konmasından büyük mutluluk duyuyorum." dedi. PTT'nin vizyonu ve tecrübesiyle Türkiye'yi yeniliklerle buluşturan 181 yıllık bir çınar olduğunu vurgulayan Bakan Karaismailoğlu, "PTT, gücünü tarihinden alan köklü bir kurum. Geleceğe emin adımlarla yürümek için

On the occasion of our Turkish Post's 181st anniversary, the tugras that were hung until 1927 and the Ottoman armas that were on the tower facades in the past were repositioned as part of the ceremony performed at the Sirkeci Grand Post Office. Turkish Post, which operates under the Ministry of Transport and Infrastructure and has had great success on a global platform, celebrated its 181st anniversary with the Minister of Transport and Infrastructure, Mr. Adil Karaismailolu, the General Director, Mr. Hakan Gülten, and other guests.

Emphasizing the importance of Sirkeci Grand Post Office Building for the history of Turkey in his speech, Karaismailoğlu stated, "I am extremely glad that the tugras and armas of Sultan Abdulhamid II and Sultan Mehmet Reşat V, which shine like a jewel among our country's historical and cultural heritages, have been repositioned on the occasion of our PTT's 181st anniversary." Emphasizing that the PTT has a 181-year-old root that offers innovations to Turkey with its vision and experience, Minister Karaismailoğlu stated, "PTT is a well-established organization that gets its strength from its past.

geçmişle bağ kurmanın son derece önemli olduğunu Posta ve Telgraf Teşkilatı'na bakarak bir kez daha görüyoruz." dedi.

"PTT'NİN 181. YILI VESİLESİYLE ATTIĞIMIZ BU ADIMLA TARİHİMİZİ SELAMLIYORUZ"

Genel Müdür Hakan Gülten, "Bir kısmı müze olarak hizmet veren, Şirketimizle özdeşleşmiş bu özel yapı, tarihî silüeti-ne tekrar kavuşuyor. Bu silüeti kendine özgü ve çok daha değerli kılan tuğraların, tarihimizde önemli bir yeri bulunuyor. Her biri devrin büyük sanatkârları tarafından çekilmiş tuğralar, kıymeti yüksek belgelerin üstüne ve binaların dış cephelerine bir hükümdarlık nişanı olarak yerleştirilirdi. Şirketimizin 181. yılı vesilesiyle attığımız bu adımla âdeta tarihimizi selamlıyor ve bu güzel binayı bize miras bırakan ecdadımıza vefamızı ifade ediyoruz." dedi.

PTT'nin kurulduğu ilk günden bu yana haberleşme ve iletişim alanlarında birçok yeniliği ülkemize getirdiğini vurgulayan Gülten, "181 yıldır milletimize her koşulda kesintisiz hizmet sunduk, sunmaya da devam ediyoruz. Bu duygular içerisinde ülkemizin göz bebeği Posta ve Telgraf Teşkilatımızın, bu büyük Ailemizin 181. kuruluş yıl dönümünü kutluyorum." ifadelerini kullandı.

Looking at the Post and Telegraph Organization, we can see how crucial it is to connect with the past in order to boldly stride into the future.

"WE ARE CELEBRATING OUR HISTORY WITH THESE STEPS ON THE OCCASION OF PTT'S 181ST ANNIVERSARY"

Hakan Gülten, General Director of Turkish Post (PTT) stated, "Sirkeci Grand Post Office, some parts of which operate as a museum and which is associated with our Company, is regaining its historical silhouette." Tugras, which make this silhouette distinctive and precious, have a significant historical significance. Tugras, each of which was captured by a renowned artist of the time, were used as royal insignia on high-value papers and building facades. We welcome our past and express our gratitude to our forebears, who handed us this wonderful property, with this effort we made on the occasion of our company's 181st anniversary."

Emphasizing that our company has brought many innovations in the fields of communication and telecommunication to our country since the first day of its establishment, Mr. Gülten stated, "We have given uninterrupted service to our nation under all circumstances for 181 years, and we will continue to do so. Within these sentiments, I like to celebrate our country's favorite Post and Telegraph Organization, this magnificent family of ours, on its 181st anniversary."

PTT VE AFAD İŞ BİRLİĞİYLE AFET FARKINDALIK EĞİTİMLERİ YAYGINLAŞTIRILIYOR

DISASTER AWARENESS TRAININGS ARE EXPANDED
WITH THE COOPERATION OF PTT AND AFAD

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) ile PTT arasında yeni bir iş birliği protokolü imzalandı. 2021 Türkiye Afet Eğitim Yılı kapsamında imzalanan protokol, afet farkındalığını yaygınlaştırmayı hedefliyor. AFAD Başkanı Vali Yunus Sezer ve Genel Müdür Hakan Gülten'in katıldığı imza töreninde Vali Yunus Sezer; "PTT'nin 81 ildeki birimlerinde eğitimler düzenledik. PTT AŞ çalışanlarını ve müşterilerini can güvenliği için donanımlı hâle getirdik. Kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer tehditlere karşı güçlendirdik." dedi.

Afet gerçeği ile yaşamının, kişisel olduğu kadar kurumsal olarak da sorumluluklar yüklediğinin altını çizen Hakan Gülten ise "Bugün, imzaladığımız protokol ile AFAD'ın bu konudaki tecrübesinden en üst düzeyde yararlanacağımız hem Şirketimizin hem de vatandaşlarımızın büyük fayda göreceği bir eğitim seferberliğinin başlıyor olmasından büyük bir memnuniyet duyuyoruz. AFAD ile yaptığımız iş birliği kapsamında AFAD'a ait 27 deponun ve 53 cep deponun işletmesini, depolarda bulunan ekipmanların bakım ve kontrollerini, acil durumlarda ihtiyaç duyulan materyalin, istenen yer ve zamanda sevk edilmesi görevlerini üstlendik. Deprem, yangın, sel gibi doğal afetlerde AFAD'a ait nakliyecileri hızla gerçekleştirerek yaraların sarılmasına katkıda bulunduk." dedi.

A new cooperation protocol was signed between the Disaster and Emergency Management Presidency (AFAD) and the PTT. The protocol signed within the scope of 2021 Turkey Disaster Education Year aims to spread disaster awareness. At the signing ceremony attended by AFAD President Governor Yunus Sezer and Director General Hakan Gülten. Governor Yunus Sezer; "We organized trainings in PTT units in 81 provinces. We have equipped PTT AŞ employees and customers for life safety. We strengthened it against chemical, biological, radiological and nuclear threats." said.

Highlighting that coping with the reality of disasters imposes many duties not only individually but also institutionally, Director General, Mr. Hakan Gülten made the following remarks: "With the agreement we signed today, we are extremely glad to begin an education campaign in which we will benefit from AFAD's extensive expertise in this sector, which will help both our company and our residents. Within the scope of our cooperation with AFAD, we undertook the operation of AFAD's 27 warehouses and 53 pocket warehouses, as well as the maintenance and management of the warehouse equipment and the delivery of supplies required in an emergency to the appropriate location and time. We contributed to picking up the pieces in natural catastrophes such as earthquakes, fires, and floods by quickly transporting cargos belonging to AFAD."

PTT AŞ ANTALYA'DA YENİ KONSEPT İŞ YERİNİ HİZMETE SUNDU

TURKISH POST OPENED A NEW CONCEPT WORKPLACE IN ANTALYA

Türkiye genelindeki 5 bin iş yeriyle vatandaşlarına hizmet götüren PTT AŞ, son dönemde hız verdiği iş yeri yenileme çalışmalarını sürdürüyor. PTT AŞ, yeni konseptli iş yerlerine son olarak Antalya Lara PTT Müdürlüğü ve Lara Posta Kargo Dağıtım Müdürlüğü'nü ekledi. Bankacılıktan posta ve kargo gönderimine kadar tüm işlemlerin yapılabilirdiği yeni merkezin bilgilendirme toplantısına Antalya Valisi Ersin Yazıcı, il yöneticileri ve PTT AŞ Genel Müdürü Hakan Gülten katıldı. Toplantıda konuşan Vali Ersin Yazıcı, PTT gibi köklü bir kurumun günümüzde de kendini yenilediğini ve geliştirdiğini ifade etti. PTT'nin sunduğu kaliteli hizmetin vatandaşlar tarafından da memnuniyetle karşılandığını söyleyen Yazıcı, modern binanın Antalya'ya değer kattığını vurguladı.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının çatısı altında çalışmalarını sürdürdüklerini ifade eden PTT AŞ Genel Müdürü Hakan Gülten, yenilenen iş yerleri ile hizmet ağını genişlettiklerini söyledi. Antalya'nın doğal ve tarihî güzellikleriyle, deniz ve kültür turizmi alanında bir dünya markası olan; bunun yanında tarım ve ticaret hacmi ile ülke ekonomisine artı değer sağladığını belirten Gülten; şehirde 143 iş yeri, 1.278 personel ve 361 araçla hizmet verdiklerini açıkladı. Gülten ayrıca Lara PTT Müdürlüğü ve Lara Posta Kargo Dağıtım Müdürlüğü'nün toplam inşaat alanının 1.783 metrekare, binanın ise 1.340 metrekarelik bir alan üzerinde bulunduğunu belirtti.

Turkish Post providing services to its residents with 5 thousand workplaces around Turkey maintains its increasing workplace renovation activities. Turkish Post recently added the Antalya Lara PTT Directorate and the Lara Postal Cargo Distribution Directorate to its new concept workplaces. Antalya Governor Ersin Yazıcı, provincial directors, and PTT Director General Hakan Gülten attended the information meeting. Governor Ersin Yazıcı, remarked that a well-established institution like the PTT renews and develops itself. Yazıcı stated that the PTT's high-quality service is also appreciated by the residents and that the new building adds value to Antalya.

PTT Director General Hakan Gülten said that they have expanded their service network with renewed workplaces. Gülten noted that Antalya is a world brand in the field of summer and cultural tourism with its natural and historical beauties, as well as adding value to the country's economy with its agriculture and trade volume providing service in the city with 143 workplaces, 1,278 personnel, and 361 vehicles. Gülten further claimed that the Lara PTT Directorate and Lara Postal Cargo Distribution Directorate have a total construction space of 1,783 square meters, with the structure occupying 1,340 square meters.

PTT'DEN KİŞİSEL PULLU ÖZEL ZARF HİZMETİ

SPECIAL ENVELOPE SERVICE FROM PTT WITH PERSONAL STAMP

PTT AŞ, en özel anlarınızı tarihî bir kareye dönüştüren Kişisel Pul hizmetinin yanına, Kişisel Pullu Özel Zarf hizmetini de ekledi. Kişisel Pullu Özel Zarf; üzerinde kişisel pul, kişisel pulun konusu ile ilgili tasarım ve kişisel pul damgasıyla birlikte müşterilerin hizmetine sunuldu. Müşterilerin kişisel pulları kadar zarflarının da özel olarak hazırlandığı ve içerisine yalnızca gönderi evraklarını koyarak postaya verebilecekleri zarflar; düğün davetiyeleri veya şirketlerin yapacakları posta gönderileri için de kullanılabileceği benzersiz bir fırsat sunuyor.

Müşteriler, Kişisel Pul başvurusu sırasında talep etmeleri hâlinde Kişisel Pullu Özel Zarf da yaptırabiliyor. Kişisel Pullu Özel Zarf taleplerinde baskı adedi en az 250 adet olarak belirlenirken; müşterilerin kişisel pullu özel zarf objesi olarak basılmasını talep ettiği görseli başvuru esnasında teslim etmesi gerekiyor. Kişisel Pullu Özel Zarf talepleri, zarfın teslim edilmesi istenilen tarihten en az bir ay önce başvurulması hâlinde kabul ediliyor. Kişisel Pullu Özel Zarf için tüm başvurular PTT iş yerlerinden gerçekleştirilebiliyor.

Turkish PTT Corp. provides the "Special Cover with Customized Stamp" service in addition to "Customized Stamp Service turning your most special moments into a historical picture. The Special Cover with Customized Stamp has been put into the service of our customers with a cover stamped with a customized stamp and a design related to the subject of the customized stamp. The covers prepared to make them as special as the customized stamps of our customers and can only be used by putting postal documents inside, provide unique opportunities for wedding invitations and for Companies to use for their mails.

Our customers can get a Special Cover with Customized Stamp upon their request during the application for a Customized Stamp. The number of copies is determined as 250 copies for a Special Cover with Customized Stamp and the customer needs to submit the image requested to be printed as the object of the special cover with a customized stamp during the application. Requests for Special Cover with Customized Stamp are accepted if the application is made 1 (one) month prior to the requested delivery date. All applications for a Special Cover with Customized Stamp can be made in our offices.

PTT AŞ'DEN "ATATÜRK" KONULU SÜREKLİ POSTA PULLARI

PTT ISSUED "ATATÜRK" THEMED DEFINITIVE POSTAGE STAMPS

PTT AŞ tarafından Mustafa Kemal Atatürk'ün yer aldığı 4 değerli "Atatürk" konulu sürekli posta pulları ile ilkgün zarfı 5 Kasım 2021 tarihinde tedavüle sunuldu. 4 TL, 7 TL, 12 TL, 26 TL bedelli sürekli posta pullarına ve 51,50 TL bedelli ilkgün zarfına; PTT iş yerlerinden, www.filateli.gov.tr web adresinden ve filateli cep uygulamasından ulaşılabilir.

Definitive postage stamps themed "Atatürk" and the first-day envelope were introduced by PTT on 5 November 2021. Definitive postage stamps are on sale for 4 TRY, 7 TRY, 12 TRY, and 26 TRY, and its first-day cover for 51,50 TRY at PTT Offices, on the www.filateli.gov.tr website, and the PTT philately mobile app.

PTT AŞ'DEN 10 KASIM KONULU ÖZELGÜN ZARFI

PTT AS ISSUES SPECIAL DAY COVER FOR NOVEMBER 10

PTT AŞ tarafından Mustafa Kemal Atatürk'ün ölüm yılı dönümü anısına hazırlanan "10 Kasım" konulu özelgün zarfı 10 Kasım 2021 tarihinde tedavüle sunuldu. 6,50 TL bedelli özelgün zarfına; PTT iş yerlerinden, www.filateli.gov.tr web adresinden ve filateli cep uygulamasından ulaşılabilir.

The special day envelope themed "November 10", designed by PTT to commemorate the death anniversary of Mustafa Kemal Atatürk, was introduced on November 10, 2021. The special day envelope is on sale for 6,50 TRY at PTT Offices, on the www.filateli.gov.tr website, and the PTT philately mobile app.

RESTORASYON VE KONSERVASYON:

TARİHİ KORUMAK VE ONARMAK

Restoration and Conservation: PRESERVING AND RESTORING HISTORY

UĞUR GENÇ

Kültür tarihimizin aydınlatılmasında arkeoloji kadar, restorasyon ve konservasyon çalışmaları da önemlidir. Arkeolojik kazılarda ulaşılan bir objenin topraktan doğru şekilde çıkarılması, zarar görmeden taşınması ve sergilenmeye hazırlanması restoratörlerin uzmanlık alanıdır. Eserlerin bakımı, onarımı ve uzun yıllar korunması da konservatörlerin çalışmalarıyla olur. Birbirleriyle yakın ilişki ve iş birliği içinde çalışan uzmanlar; kıymetli dokunuşlarıyla tarihi korur, onarır ve bizlere seyrine doyum olmayan koleksiyonlar hazırlar.

Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesinde görev yapan Uğur Genç'e bu alanda merak ettiklerimizi sorduk.

Restoration and conservation activities are as important as archeology in terms of our cultural history. Extracting an object from the soil, transporting it without damage, and preparing it for display is the expertise of restorers. The maintenance, restore and preservation of artifacts for many years are also carried out by conservators. Experts preserve and restore history with precious touches and prepare collections for us that can't get enough of its view.

We asked questions about this field to Uğur Genç working within the Ministry of Culture and Tourism.

Restorasyon ve konservasyon alanında saha çalışmaları, bilimsel makaleleri ve kitaplarıyla tanınan Uğur Genç, aldığı görevlerle birçok önemli eseri müzelerimize kazandırdı. Konservasyon ve restorasyon arasında yakın bir ilişki olduğuna dikkat çeken Genç, kurallara uygun restorasyonun önemine vurgu yapıyor.

Restorasyonu nasıl tanımlarsınız?

Restorasyon, en yalın ifadeyle kültür varlıklarının, tarihî veya sanatsal yapıtların uygun onarımlar yoluyla eski hâline, orijinal durumuna geri kazandırılmasıdır. Restorasyon işlemleri eski zamanlarda sanatçılara emanet ediliyordu. Rönesans'ta, Antik Dönem'e duyulan ilgiyle kazılar yapılıyor ve çıkartılan heykeller dönemin ünlü heykeltıraşlarına tamamlatılıyordu. Süreçte hiper-restorasyonlar da görüyoruz. Bu yaklaşım, sanatçıların restorasyon sırasında esere yorum katıp eklemeler yaptıkları ve eserin niteliğini değiştirdikleri için eleştiri almaya başlıyor ve neticede restorasyonun üç temel ilkesi belirleniyor. Bunlar; yapıta mümkün olduğunca en az müdahale, ayırt edilebilirlik ve tersineliktir. Toparlayacak olursam restorasyon uygulaması, yapının kabul edilen ve korunması amaçlanan özgünlüğüne ulaşılması için kendi sistematüğinde uygulanır. Bu açıdan konservasyon ile yakın bir bağı vardır.

Restorasyon ve konservasyon arasındaki ilişkiyi anlatır mısınız?

Konservasyonu kısaca nesnenin maddi niteliklerinin orijinal tutarlılığında korunması olarak tanımlayabiliriz. "Sadece restorasyon yapıyorum" ya da "sadece konservasyon yapıyorum" demek aslında mümkün değildir. Bunlar genellikle karşıt olarak görülen ancak aslında tek bir kültürel vizyonun iki kendine özgü yönünü temsil eden terimlerdir.

Tüm parçalarına ulaşamamış, eksik bir seramiği, tersinelik ilkesine uygun olarak, geri alınabilir malzeme ile birleştirme ve dolgu tamamlama uygulaması. (Havva Boydaş ile)

Combining an incomplete ceramic, of which all parts could not be found, with recoverable material, in accordance with the inversely principle, and completing the filling. (With Havva Boydaş)

Uğur Genç, known for his site activities, scientific articles, and books in the field of restoration and conservation, brought many important works to our museums. Pointing out that there is a close relationship between conservation and restoration, Genç emphasizes the importance of restoration in accordance with the rules.

How do you describe restoration?

Restoration is basically the restoration of cultural assets, historical or artistic works to their original state through appropriate repairs. Restoration operations were done by artists in ancient times. In the Renaissance, excavations were made with the interest in ancient history and the sculptures were completed by the famous sculptors of the period. We also see hyper-restorations in the process. This approach starts to receive criticism as they interpreted the work of art and made additions to the work and change the quality of the work during the restoration, and as a result, three basic principles of restoration are determined. These are mainly, the least possible interference with the work, distinguishability and reversibility. In this respect, it has a close bond with conservation.

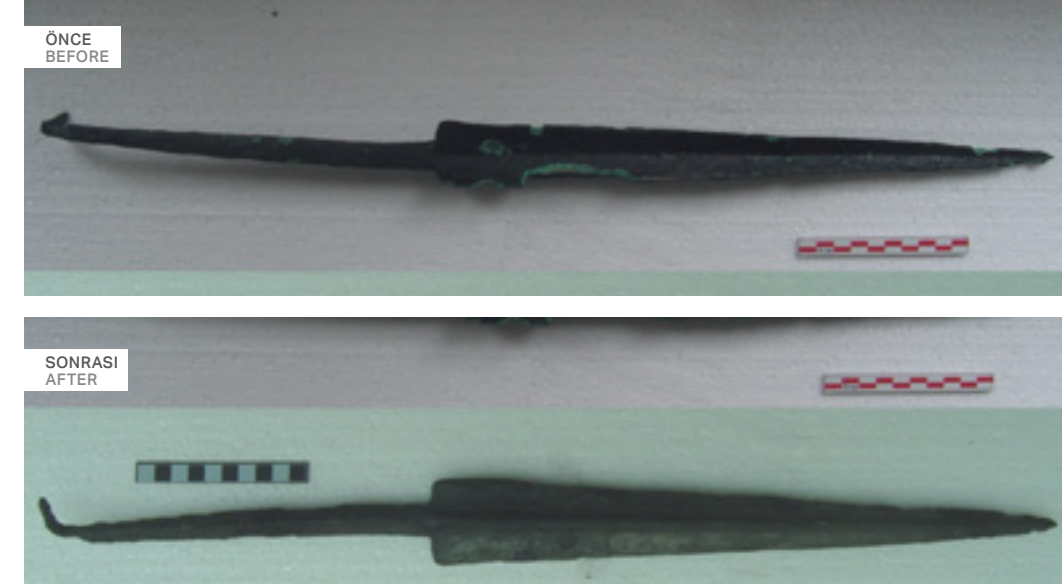
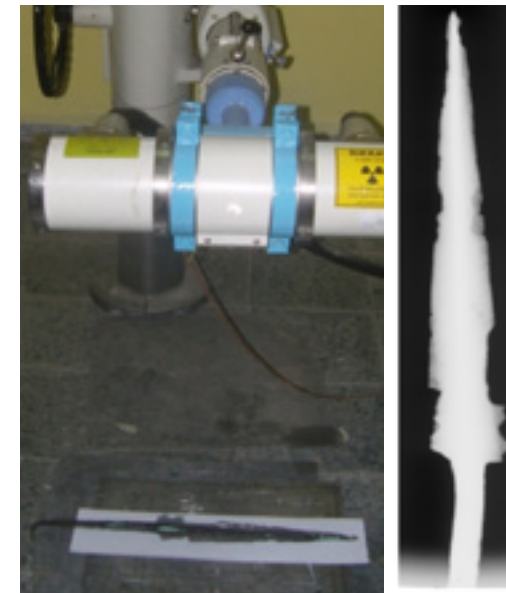
Could you tell us about the relation between restoration and conservation?

We can define conservation as conserving an object's material values in its original version. It isn't possible to say, "I only restore" or "I only conserve", actually. These are terms that are often seen as opposing but actually represent two distinctive aspects of a single cultural vision.

Mesela tarihî belge değeri taşıyan kanıtların, artık o yapıta yeni bir kimlik kazandırdığı düşüncesiyle restore edilmeyip mevcut hâliyle korunmaları gerekebiliyor. Çanakkale Savaşı'nda havada çarpışmış mermiler artık tek başlarına birer mermi olarak görülüp birbirlerinden ayrılarak restore edilmiyor, hikâyesi olan kimlikleriyle ve mevcut hâllerleriyle korunuyorlar. Genel olarak tarihî yapıtlar, tarihî olayların ayrılmaz bir parçasıdır. Farklı aşamaları ve anlamlı tanıklıklarıyla anıt – belge olarak yapılandırılır. Korunması gerekli olanın ne olduğunun tespiti belirleyici olduğundan koruma yaklaşımının üst başlık olduğu bir dairenin içine restorasyonu almaktayız. Yeniden restorasyon ihtiyacı doğmaması için konservasyon uygulamaları sürekli dir.

Restoratörler ne yapar, biraz bundan bahsedebilir misiniz?

Görevleri, restore etmek, korumak ve korumanın sürekliliğini sağlamaktır. Bu nedenle konservatör-restoratör unvanı daha tanımlayıcıdır. Görevleri; kazıda ulaşılan yapının zarar görmeden kaldırılması, müze objelerinin paketlenip taşınması, tabloların restore edilip ahşap çerçevelerinin biyolojik zararlılara karşı

Samsun İkiztepe kazısı kökenli ilk tunç çağı buluntusu mızrak ucunun restorasyon ve konservasyon uygulamaları öncesi ve sonrası durumu.

Before and after the restoration and conservation of the spearhead, an Early Bronze Age find, originating from the İkiztepe excavations in Samsun.

For example, evidence that has historical document value may need to be preserved in its current form, as not restored, with the thought that it gives a new identity to that work. The bullets that collided in the air during the Çanakkale War are no longer seen as single bullets and are not restored by separating them from each other. In general, historical works are an integral part of historical events. It is configured as monument-document with its distinctive and meaningful testimonies. We take the restoration into a circle where the conservation approach is the main heading. Conservation practices are continuous so that there is no need for restoration.

Could you brief us about what restorers do?

Their mission is to restore, protect and ensure the continuity of conservation. For this reason, the title conservator-restorer is more descriptive. Their missions consist of a large spectrum such as removing the artifact found in the excavation without being damaged, packaging

X-ışını ile radyografik muayene, direncini kaybetmiş kısımları göstermekte.

X-ray radiographic examination shows parts that have lost endurance.

dezenfekte edilmesi, depolarda ve sergi alanlarında eser sağlığına en uygun şartların sağlanması, yapıların taş temizliklerinin ve altın varak uygulamalarının yapılması gibi çok geniş bir yelpaze oluşturuyor. Biz bu genel çerçeveyi aktif ve pasif (yani önleyici) uygulamalar olarak sınıflandırmaktayız. Paramparça bir seramiği ya da camı birleştirip formunu geri kazandırıyor, yıkık bir tapınağın sütunlarını ayağa kaldırıyor; bazen de korozyonlu bir miğferi ya da kalker kaplı bir taban mozaiğini açığa çıkarıyoruz.

Kullandığınız ekipmanlar ve yaptığınız uygulamalar hakkında bilgi verebilir misiniz?

Kullandığımız ekipmanlar bizlerin uygulama yapmasının yanı sıra malzemenin belgelenmesi, bozulmanın teşhisi veya takip için yararlandığımız tekniklere yöneliktir. Malzeme karakterizasyonu için tahribatsız analiz yöntemlerini tercih ederek radyografik görüntülemeler yapıyoruz. Taşınabilir XRF ve raman cihazları yardımıyla eserlerin nitel ve nicel içeriklerini öğrenebiliyoruz. Yapıdan alınan harç ve sıva örneklerini analiz edip yeni restorasyonlar için uygun malzeme oranlarını belirliyoruz. Ahşap için uyguladığımız benzer yöntemler de var. Kullanılan kimyasallar ve ekipmanların niteliği açısından çok tehlikeli sınıfta değerlendirildiği için iş sağlığı ve güvenliğinin en üst düzeyle sağlanması gerekli olan bir alanda çalışıyoruz.

Kullandığımız ekipmanlar bizlerin uygulama yapmasının yanı sıra malzemenin belgelenmesi, bozulmanın teşhisi veya takip için yararlandığımız tekniklere yöneliktir.

For material catheterization, we prefer non-destructive analysis methods and perform radiographic imaging.

ing and transporting museum objects, restoring the paintings, and disinfecting their wooden frames against pests, providing the most suitable conditions for the status of the works in the warehouses and exhibition areas, descaling and gold leaf applications of the structures. We classify this general framework as active and passive (i.e., preventative) practices. We piece together a shattered ceramic or glass, we repair the pillars of a ruined temple, sometimes we uncover a corroded helmet or a limestone-covered floor mosaic.

Could you give information about the equipment you use and the applications you make?

For material catheterization, we prefer non-destructive analysis methods and perform radiographic imaging. With the help of portable XRF and raman devices, we can learn the qualitative and quantitative content of the works. We analyze the mortar and plaster samples taken from the building and determine the appropriate material ratios for new restorations. There are similar methods that we perform for wood. We work in an area where

Zaman zaman yapılan restorasyon çalışmalarıyla ilgili sosyal medyada yorumlara rastlıyoruz. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Sosyal medya çok kuvvetli bir denetim ve geri bildirim aracı. Doğru uygulamaların tanıtıldığına bazen de hatalı işlemlerin eleştirildiğine tanık oluyoruz. İş artık o noktada ki bir kurum, müzesindeki eserlerin restorasyonuna başladığını belirten bir paylaşım yaptığında; uzmanların yetkinliği, hangi yöntemleri uyguladığı, hatta eldiven veya maske kullanılıp kullanılmadığı bile tartışma konusu olabiliyor. Eleştiriler daha özenli davranmayı sağlıyor ve kaliteyi yükseltiyorsa yararlı olabiliyor. Belki bu sayede uygulama yapan kadar yaptıran da herhangi bir hatasında sosyal medyada kalıcı olarak yer edeceği bilincine sahip oluyor. Bunun sonucundaysa temelleri sağlam araştırmalara dayanan, restorasyon etik ve ilkelerine bağlı uzman ekiplerle restorasyonların yapılmasına özen göstermelerini bekleyebiliriz.

occupational health safety must be provided at the highest level, since the chemicals and equipment used are considered to be in a very hazardous class in terms of their quality.

We encounter comments on social media about the restoration work. What do you think about comments on social media?

Social media is a powerful auditing and feedback tool. We witness correct practices are being promoted. When an institution states that they have started the restoration of the works in the museum, the competence of the experts, which methods they use, and even whether gloves or masks are used can be a matter of debate. Maybe thanks to comments on social media, both the people who receive and give the service are conscious of any mistake they make will be permanently included in the social media.

Roma dönemi T tipi demir çapaların konservasyon çalışmaları.

Conservation studies of Roman T type iron anchors.

Sizce iyi ya da kötü restorasyon diye bir şey var mıdır? Varsa onu iyi ya da kötü yapan faktörler nelerdir?

Benim bakış açımdan kötü restorasyonlar yapıtların eskilik değerine saygı duyulmadan yapılan yenilemelerdir. Diğer yandan, yapıtı özgün görünümünden bambaşka bir görünüme dönüştüren, araştırılmayan, belgelenmeyen işler ve değiştiğim üç temel ilkeye aykırı uygulamalar da kötü restorasyondur. Kültür varlıkları ve sanat eserleri eli yatkın olsa da bu alanda yeterliliğini almamış kişilere değil, esere zarar vermeyen malzeme ve yöntemleri bilen, etik ve ilkeleri uygulayan konservatör ve restoratörlere teslim edilmeliler. Bunun bir önemli nedeni de yapıtın taşımış olduğu estetik ve teknik bilginin zarar görmeden korunabilmesidir.

ÖNCE
BEFORE

SONRASI
AFTER

Temizlik çalışması sonrasında malzemenin tekrar okside olması engelleniyor ve önleyici koruma uygulamalarıyla bu koruma sürdürülüyor.

After the cleaning, the material is prevented from being oxidized again and this protection is maintained with preventive protection practices.

Do you think there is such a thing as good or bad restoration? If there is, what are the factors that make it good or bad?

Bad restorations are renovations that do not respect the antiquity of the works. On the other hand, transforming the work into a completely different look from its original appearance, unresearched, undocumented works and practices contrary to the three basic principles I mentioned are also bad restoration. Cultural assets and works of art should be handed over to conservators and restorers who know the materials and methods that do not harm the work, and apply ethics and principles, not to those who have not received their qualifications in this field, even if they are handy. Another important reason for this

Restorasyona dair toplumun oldukça yüzeysel bilgilere sahip olduğunu söyleyebiliriz. Bu durum, alana dair bazı kalıplaşmış yanlış bilgileri besliyor mu?

Evet, genellikle eserlerin değeriyle ve onlara bir maddi değer atfedilmesiyle ilgili sorunlar olabiliyor. Bu durumun, bazen kaçak kazılarla bazen hırsızlıkla ya da sahte eserlerin üretilmesiyle hep cezbedici bir unsur olarak suça konu teşkil ettiğini görüyoruz. Bu değerlemenin kaynağı aslında batının materyalist anlayışından geliyor. Kamu açısından arkeolojik, etnografik ya da sanat eserinin herhangi bir maddi değeri yoktur, yani paha biçilmezdir. Maddi değer bir kriter olmaksızın bu varlıkların korunmaları ve restore edilmeleri toplumun nesiller boyu kültürel varlıklara erişimini sağlamaktadır. Aynen arkeolojide olduğu gibi restorasyonda da "ihya etme" veya "ayağa kaldırma" gibi haber başlıkları, sanki makbulü buymuş gibi bir kanı oluşturabiliyor. Bu durum ise sadece konservatif uygulamanın yani korumanın yeterli olacağı durumlarda, gereksiz bir restorasyon faaliyetine girilmesine yol açıyor. Bir de tabii herkesin restorasyon yapabileceğini sanması gibi bir kanı da olabilmekte ancak eğitimle yetkinlik alınması şart.

FOTOĞRAF: CEMAL UZUNDAĞ
PHOTOGRAPH: CEMAL UZUNDAĞ

Temizlenip birleştirilmiş ve eksik kısmı tamamlanmış bir kandil.

An oil lamp that has been cleaned and put together and the missing part has been completed.

FOTOĞRAF: CEMAL UZUNDAĞ
PHOTOGRAPH: CEMAL UZUNDAĞ

is that the aesthetic and technical knowledge of the work can be preserved without being damaged.

We can say that the society has very superficial information about restoration. Does this cultivate some stereotypical misinformation about the field?

Yes, there are often problems with the value of artifacts and estimating the price for them. We see that this situation is always the subject of crime as an attractive element, sometimes with illegal excavations, sometimes with theft or with the production of fake works. There is no materialistic value of archaeological, ethnographic, or artistic work of art with regards to society, it is priceless. The preservation and restoration of these assets, without a criterion of material value, ensures that the society has access to cultural assets for generations. Just as in archeology, news headlines such as "rejuvenation" or "reviving" in restoration can create an opinion as if this is acceptable. Of course, there may also be a belief that everyone thinks that they can do restoration, but it is necessary to acquire competence through training.

Paramparça bir şekilde restoratöre teslim edilmiş seramik parçaları.

Pieces of ceramics delivered to the restorer in shattered form.

Türkiye'deki restorasyon eğitiminden bahsedebilir misiniz?

Restorasyon eğitiminin verildiği meslek liselerimiz ne yazık ki sayıca az. Bu alanda eğitim veren ön lisans, lisans ve lisansüstü programlarımız var. İki yıllık eğitimde teknikerler yetişiyor. Bu alanın alt dallarında uzmanlaşmayı artırmamız gerekiyor. Eğitim, ağırlıklı olarak teorik bir nitelik taşıdığından, pratik meslek hayatında, görev tanımının yapılamamasından, meslekle ilgili olan yanlış algıya kadar geniş bir aralıkta sorunlar yaşanabiliyor. Öğrencilerin pratik yapma imkânları bölümün bir kazısının olmasına veya iş birlikleri içinde projelerde yer almasına bağlı olarak değişiyor. Pratik, bu eğitimde çok önemli kazanımlar sağlıyor. Bu nedenle bütün öğrencilere yaz aylarında deneyimli uygulamacıların gözetiminde staj yaparak kendilerini geliştirmelerini tavsiye ediyorum.

Could you talk about restoration training in Turkey?

Our vocational high schools, where restoration training is provided, are unfortunately few in number. We have associate, undergraduate, and graduate programs in this field. Technicians are trained for two years. We need to augment specialization in the sub-branches of this field. When education is predominantly of a theoretical nature, it can cause a wide range of problems in practical professional life, from not being able to define a job to a misconception about the profession. The opportunities for students to practice vary depending on whether the department has an excavation area or takes part as collaborated in projects. Therefore, I recommend students to do internships in the summer under the supervision of experienced practitioners.

ÖNCE
BEFORE

SONRASI
AFTER

Seramik bir eserin temizlik öncesi ve temizlik sonrası durumu.

Before and after cleaning of a ceramic artifact (Fotoğraf: Cemal Uzundağ)

FOTOĞRAF: CEMAL UZUNDAĞ
PHOTOGRAPH: CEMAL UZUNDAĞ

OKUMAK VE PAYLAŞMAK SİZDEN İNDİRİMLİ GÖNDERMEK BİZDEN!

Ticari olup olmamasına bakılmaksızın, muhteviyatında kitap, dergi, mecmua, gazete, fotokopiyle çoğaltılmış ve diğer yayın materyalleri bulunan tüm Posta Kargosu/Kargo ve APS Kurye gönderileriniz için;

0 - 250 gr 5 TL, 251 - 500 gr 7 TL, 501 - 1000 gr 9 TL, 1 kg üzerindekiyle ise mevcut tarife üzerinden %30 indirim uygulanmaktadır.

Ayrıca varış adresi ve alıcısı okul olan yardım gönderileriniz, göndericinin bireysel olması şartı aranmadan kitap kampanyası kapsamında değerlendirilmektedir.

www.ptt.gov.tr

/PTTKurumsal

/Ptt.Kurumsal

@pttkurumsal

444
1 788

MÜZELER ARTIK ÇOK RENKLİ MUSEUMS ARE SO ENTERTAINING NOW

Eskiden “müze” denince geçmiş medeniyetlere ait eserlerin camekânlar ardında sergilendiği mekânlar gözümüzde canlanırdı. Ancak gelişen teknoloji sayesinde müzeler çok daha eğlenceli bir hâle geldi.

Günümüzde müzeler, sadece tarihî eserleri değil; aklımıza gelebilecek her şeyi sergiliyor. Hatta sergilemekle yetinmeyip çok daha öğretici deneyimler vadediyor: Sesli rehberler, video gösterileri, artırılmış gerçeklik uygulamaları, simülasyonlar, atölye çalışmaları ve daha neler neler...

In the past when the "museum" was mentioned we used to visualize places where historical artifacts from past civilizations were exhibited behind showcases. However, thanks to developing technology museums have become much more entertaining.

Today, museums exhibit not only historical artifacts but also exhibit anything you can think of. Moreover, it even promises much more instructive experiences, rather than just exhibiting it: audio guides, video demonstrations, augmented reality applications, simulations, workshops and much more...

Vatikan Müzesi, Antik Roma'nın görkemli tarihini ve Rönesans Avrupası'nın sanatsal birikimini gözler önüne seriyor. Müzede Sistine Şapeli ile birlikte 54 sanat galerisi bulunuyor.

The Vatican Museum reveals the glorious history of Ancient Rome and the artistic accumulation of Renaissance Europe. There are 54 art galleries in the museum together with the Sistine Chapel.

Antik Yunan'da sanat eserlerinin hazine binalarında toplanması, müzeciliğin başlangıcı kabul edilir. Bildiğimiz anlamda müzeciliğin temelleri ise MÖ 300'lü yıllarda İskenderiye'de atılır. İlerleyen dönemlerde farklı coğrafyalarda; sanat eserlerinin korunması ve sergilenmesi için müze binaları yapılmış; müzeler, şehir kimliğinin ayrılmaz parçası hâline gelmiştir.

In ancient Greece, the collection of works of art in treasury buildings is considered the beginning of museology. The foundations of the museology that we know were laid in Alexandria around 300 BC. In the following periods, in different geographies; Museum buildings have started to be built for the protection and exhibition of works of art.

KÜLTÜRÜ TANITAN MEKÂNLAR

Tarihî obje ve sanatsal eserleri koruma amacıyla gelişen müze fikri, zaman içinde kültürü sergileyen bir işlev kazanır. Diğer bir deyişle müzeler, bir kültürün kendini sunma ve tanıtmaya biçimidir. Bir toplumun yaşadığı tarihî olaylar, kültür varlıkları, el sanatları, sporu, günlük yaşamı müzelerden öğrenilir. Bu yüzden müzecilik medeniyet göstergesi olduğu kadar, kalkınma ve gelişmişlik göstergesi kabul edilir ve oldukça önemsenir. Şehirlere yapılan geziler müzeleri kapsamıyorsa bir hayli eksik kalır.

MEKÂNIN KENDİSİ MÜZE

Müzeler her zaman eser sergilemek için tasarlanmış özel binalar değildir. Anadolu'daki antik kentler, arkeoparklar, saraylar ya da tarihî kişilerin bir dönem yaşadığı mekânlar da müze olarak tasarlanabilir. Bu mekânlar öyle bir atmosfer sunar ki ziyaretçiler, zamanda yolculuk yapıp geçmişe dönmüş gibi hisseder.

Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün Selanik'te doğduğu ev, müze olarak hizmet veriyor.

The house where Mustafa Kemal Atatürk, the founder of our Republic, was born in Thessaloniki, is a museum now.

Pablo Picasso'nun Malaga'daki evi müzeye dönüştürülmüş. Ressamın bazı eserleri bu müzede sergileniyor.

Pablo Picasso's house in Malaga has been converted into a museum. Some of the artist's works of art are exhibited in this museum.

CULTURAL PLACES

The idea of a museum gains a function that exhibits culture over time. In other words, museums are a way of presenting and promoting a culture. Historical events, cultural assets, handicrafts, sports and daily life of a society are learned from museums. For this reason, museology is considered as an indicator of improvement and development as well as being an indicator of civilization. Unless the trips to the cities include the museums, that trip would be incomplete.

THE PLACE ITSELF A MUSEUM

Museums are not always special buildings designed to display artifacts. Ancient cities, archaeoparks, palaces or places where historical people lived for a period in Anatolia can also be designed as museums. These places offer such an atmosphere that visitors feel as if they have traveled back in time.

MODERN MÜZELER

Müzeciliğin tarihi boyunca gelişen bilgilendirme ve eğitme misyonu, dijital teknolojilerin yardımıyla yepyeni bir görünüm kazanır. Önceleri eserleri sergilemekle yetinen müzeler; artık ziyaretçilerinin beklentilerini önemseyen, onlara deneyim ve eğlence vadeden interaktif düzeneklerle karşımıza çıkmaktadır.

Video gösterimleri, üç boyutlu animasyonlar, 360 derecelik panoramik ekranlar, farklı dil seçeneklerine sahip sesli rehberler, artırılmış gerçeklik gözlükleriyle yapılan sunumlar ve hologramlar müzelerde sergilenen eserleri çok daha etkileyici hâle getiriyor. Özellikle bilim ve teknik konularına özgü müzelerde simülasyon teknolojileri çok büyük ilgi görüyor. Ziyaretçilerine teknik ekipmanları kullanma hatta üretim yapma deneyimi sunan simülasyonlar öğrenmeyi daha etkileyici hâle getiriyor.

Modern müzelerde çocuk ziyaretçiler için de özel bölümlere rastlanıyor. Ankara'daki PTT Pul Müzesi'nde çocuklar için hazırlanmış bir bölüm bulunuyor.

There are also special sections for children in modern museums. There is a section for children at the PTT Stamp Museum in Ankara.

CONTEMPORARY MUSEUMS

The mission of informing and educating, which has developed throughout the history of museology, has a brand new look with the help of digital technologies. Now we come across with interactive mechanisms that care about the expectations of their visitors and promise them experience and entertainment.

Video demonstrations, three-dimensional animations, 360-degree panoramic screens, audio guides with different language options, presentations made with augmented reality glasses, and holograms make the works exhibited in museums much more impressive. Especially in museums specific to science and technical subjects, simulation technologies attract great attention. Simulations, which offer visitors the experience of using technical equipment and even producing, make learning more impressive.

MÜZELER AYAĞIMIZA GELDİ

Dijital çağın getirdiği yeni imkânlarla birlikte müzeler sanal ortama da taşınmış durumda. Özellikle pandemiyle birlikte halkın kültür ve sanattan kopmaması ve evde geçen zamanını değerlendirmesi için müzelerin dijitalleşmesine ağırlık verildi. Pek çok müze, envanterlerindeki eserleri sanal ortamda ziyarete açmaya başladı. "Sanal tur" olarak adlandırılan bu ziyaretlerde, sesli rehberler ve dijital kataloglar eşliğinde çok şey öğrenmek mümkün.

Dijital teknolojilerin müzelerde kullanımı gittikçe yaygınlık kazanırken tarihle, kültürle kurduğumuz ilişkinin de niteliği dönüşüyor. Yarının müzelerinin ne kadar farklı tecrübeler sunacağını tahmin etmek ve bu hızlı gelişime yetişmek hayli zor. Kültürümüzü koruyan ve geleceğe taşıyan müzeleri her fırsatta ziyaret etmek ve sundukları imkânları deneyimlemek oldukça önemli. Bu kültürü çocuklarımıza aşılamak da tarihsel bir sorumluluk.

Tokyo'daki Mori Dijital Art Müzesi'nde sanat eserleri ziyaretçilerin hareketlerine tepki verebiliyor.

Artworks at the Mori Digital Art Museum in Tokyo can respond to visitors' movements.

MUSEUMS ARE AT OUR HOMES

Museums went virtual with the new possibilities brought by the digital age. As a consequence of pandemic, the digitalization of museums was emphasized, and the public did not stay away from culture and art at home. Many museums have been made the works in their inventories accessible to visitors through a virtual environment. It is possible to learn a lot in these visits, called "virtual tours", accompanied by audio guides and digital catalogues.

As the use of digital technologies in museums is becoming more and more widespread, the characteristic of our relationship with history and culture is also changing. It is very difficult to predict how different experiences the museums will offer in the future and to keep up with this rapid development. It is very important to visit the museums and to experience the opportunities they offer. It is also a historical responsibility to engrain this culture in our children.

Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın hizmete sunduğu dijital müze platformu "sanalmuze.gov.tr", Türkiye'deki pek çok müzeye internet ortamında erişim sağlıyor.

The digital museum platform "sanalmuze.gov.tr" put into service by the Ministry of Culture and Tourism provides access to many museums in Turkey on the internet.

ZAMANIN
YARISI KADAR
YAŞLI, GÜL
KIRMIZISI
ŞEHİR
PETRA

PETRA,
THE ANCIENT, RED ROSE CITY

Ürdün'ün antik kenti Petra, İzmirli şair John William Burgon'un ifadesiyle tarih öncesi çağlarda doğmuş eski ve kadim bir şehir. Lut Gölü ile Akabe Körfezi arasında yer alan Petra, Nebatiler tarafından milattan önce kurulmuş ve yaklaşık 500 yıl boyunca bu krallığın şaşılağı başkenti olmuş. Nebatiler, tarih sahnesinden çekilince de doğal afetlerden ve Haçlı Seferleri'nden zarar görmüş. Ticaret yollarının değişmesiyle iyice unutilan ve 19. yüzyılda İsviçreli seyyah Johann Ludwig Burckhardt tarafından tesadüfen keşfedilen Petra, gizemli tarihi ve muazzam yapılarıyla ziyaretçilerine mistik bir atmosfer sunuyor. Haydi, yok olmuş bir medeniyetin dünyaya bıraktığı bu hazineyi birlikte keşfedelim.

In the words of Izmir poet John William Burgon, Petra, the ancient city of Jordan, is "an old and archaic metropolis that was born in prehistoric ages." Petra, which lies between the Dead Sea and the Gulf of Aqaba, was established by the Nabataeans before Christ and served as the kingdom's magnificent capital for nearly 500 years. Natural catastrophes and the Crusades wreaked havoc on the city when the Nabataeans left the stage of history. With its mysterious history and magnificent architecture, Petra, which was forgotten due to changes in trade routes and found by chance by Swiss explorer Johann Ludwig Burckhardt in the 19th century, provides a magical environment for its visitors.

Let's look at this hidden gem that a shattered civilization has left for the world to discover.

SU KANALLARININ LABİRENTİ: SİQ
LABYRINTH OF WATER CHANNELS: SIQ

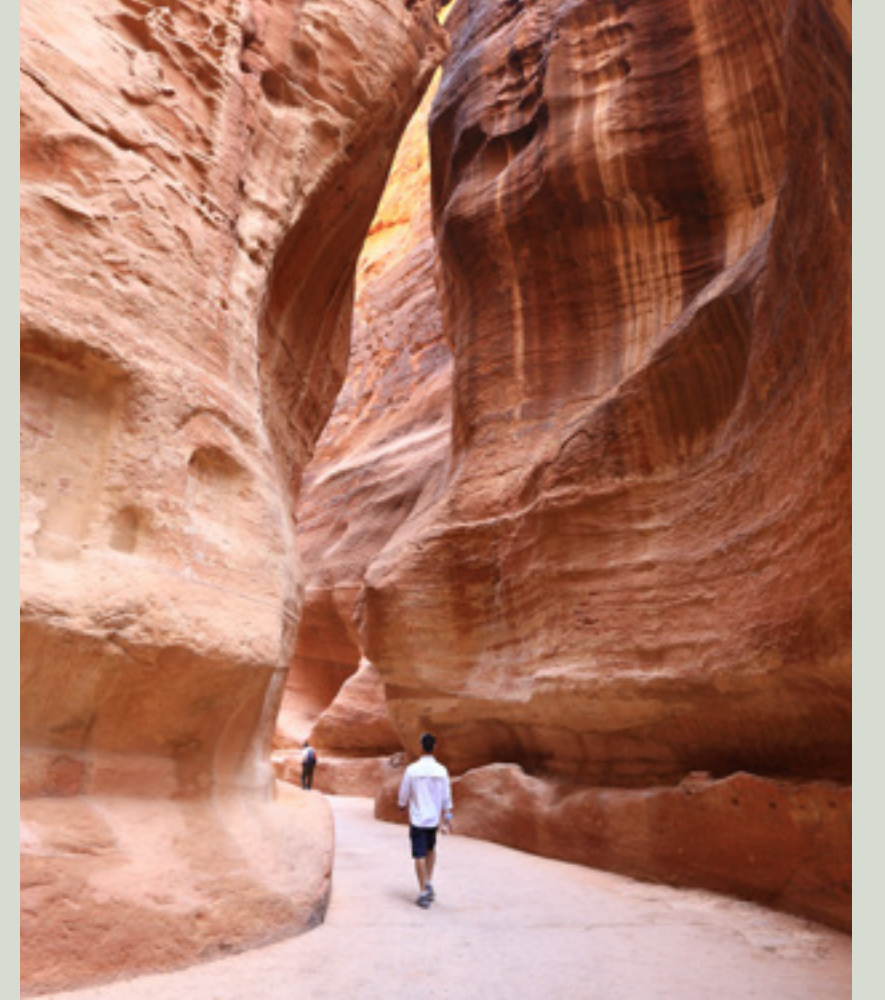
Petra'nın girişindeki karşılama merkezi şehrin tarihine dair birçok bilgi sunuyor. Yine girişte turistlere yönelik alternatif ziyaret programları satılıyor. Çok büyük bir alana yayılan antik kenti tüm detaylarıyla keşfetmek istiyorsanız iki günlük bir program yapmalısınız. Petra, bölge halkının en önemli gelir kapısı. Ziyaretiniz boyunca turistlere hizmet veren faytoncular, tercümanlar, fotoğrafçılar, hediyelik eşya tezgâhları ve yeme içme mekânları, vadinin farklı noktalarında karşınıza çıkıyor.

SU KANALLARININ LABİRENTİ: SİQ

Petra'nın girişinden itibaren bir süre yürüdüktan sonra sarp kayalıkların sarmaladığı dar kanyona geliyorsunuz. "Siq Tüneli" denilen bu gizemli yol, yaklaşık 1.5 km uzunluğunda. Antik zamanlarda kervan yolu olarak da kullanılan kanyonun girişine şehrin su ihtiyacını karşılayan bir baraj inşa edilmiş ve Wadi Musa'daki su, şehre bu tünelden taşınmış. Siq Tüneli şehri hem sellerden hem de düşmanlardan korumuş. Tüneli deve, eşek ya da faytonlarla geçebilirsiniz. Ancak yürümek çok daha keyifli.

Petra'yı kuran Nebatilerin kimliğine dair çeşitli rivayetler var. Bir görüşe göre Nebatiler, Kuzey Arabistan'dan Wadi Musa bölgesine gelen Araplardı. Petra şehrindeki Aramice kitabeler de Nebatilerin Arami ırkından olduğunu düşündürüyor.

The identity of the Nabataeans who founded Petra has been the subject of numerous rumors. The Nabataeans were Arabs who arrived at the Wadi Musa region from North Arabia, according to one belief. The Aramaic inscriptions in Petra further indicate that the Nabataeans belonged to the Aramaic ethnicity.

The reception center at Petra's entrance provides a wealth of information about the city's history. Tourists can also purchase alternative visit programs at the entry. A two-day tour is recommended if you wish to thoroughly explore the ancient city. Petra is the most important income channel for the people of the region. Carriage drivers, interpreters, photographers, souvenir booths, and dining and drinking establishments are all located throughout the valley during your stay.

LABYRINTH OF WATER CHANNELS: SIQ

After a short walk from Petra's entrance, you reach a tiny canyon bordered by sheer rocks. This mysterious route called "The Siq" is about 1.5 km long. To accommodate the city's water demands, a dam was constructed at the canyon's entrance and the water in Wadi Musa was transported to the city through this tunnel. The Siq protected the city from both floods and invaders. You can cross the tunnel on camels, donkeys, or phaetons. On the other hand, walking is a lot more fun.

AL-KHAZNEH

AL-KHAZNEH

Siq Tüneli; Petra'nın en görkemli yapısı Al-Khazneh'e, yani hazine binasına çıkıyor. Bir mühendislik harikası olan yapı yaklaşık 12 katlı bir bina yüksekliğinde. Binanın avlusunda fotoğraf çektiren ziyaretçilerin yanı sıra çok sayıda deve ve at göreceksiniz. Çocuklar hemen yanınıza koşup fotoğrafınızı çekmek isteyecek, Türk olduğunuzu anladıklarında da sempatiyle gülümseyip birkaç kelime Türkçe konuşacaklar. Petra gezginlerinin unutulmaz fotoğraflar çektiği Al-Khazneh'ten kolay kolay ayrılmak istemeyeceksiniz ama daha çok yolunuz var.

AL-KHAZNEH

The Siq leads to Al-Khazneh, Petra's most majestic architecture, the Treasury Building. The architecture, which is an engineering wonder, is around 12 stories tall. In the courtyard of the building, you will notice a lot of camels and horses, as well as visitors taking pictures. Children will approach you and want to take your picture; when they find you are Turkish, they will smile compassionately and utter a few Turkish phrases. You may not want to leave Al-Khazneh, where Petra visitors capture spectacular photographs, but there is still a great distance to go.

Nebatiler MÖ 4. Yüzyıldan itibaren etkinliklerini artırarak bu bölgede güçlü bir krallık kurdular. Kızıldeniz'den geçen Deniz İpek Yolu ile Baharat Yolu'nu kontrol ederek zenginleştiler. MS 106 yılında Roma İmparatorluğu tarafından ilhak edilince tarih sahnesinden silindiler.

The Nabataeans escalated their activity from the 4th century BC and built a powerful monarchy in this region. They made their fortune by controlling the Red Sea's Maritime Silk Road and Spice Road. When the Roman Empire annexed them in 106 AD, they vanished from the historical scene.

AD-DEİR MANASTIRI

Dünyanın en uzun merdivenleri listesine girmese de hatırı sayılır uzunlukta bir merdiveni tırmanmaya var mısınız? Ad-Deir Manastırı'na çıkan 800 basamak, Petra gezisinin en yorucu kısmı. Tırmanış boyunca dinlenme noktaları olsa da yakıcı güneş, yolculuğu iyice zorlaştırıyor. Ama buna değer. Çünkü Siq Tüneli'nde yaşadığınıza benzer, mistik bir atmosfer bekliyor sizi. Yüksek tepelerin ardında kurulmuş bir putperest tapınağı olan Ad-Deir, Roma Dönemi'nde manastır olarak kullanılmış. Tapınağın içinde, önünde, karşısında... Fotoğraf çekmeye doyduysanız tapınağın tam karşısındaki kafede bir yorgunluk kahvesi içebilirsiniz.

AD-DEİR MANASTIRI
AD-DEIR MONASTERY

Petra ve çevresi, Ortadoğu'nun en önemli turizm merkezlerinden biri olarak Ürdün ekonomisine büyük katkı sağlıyor.

Petra and its environs, being one of the most prominent tourism sites in the Middle East, contribute significantly to Jordan's economy.

AD-DEİR MANASTIRI
AD-DEIR MONASTERY

AD-DEİR MONASTERY

Are you ready to walk a significant length of staircases? The Ad-Deir Monastery's 800 steps are the most difficult part of the Petra journey. But it's worth it. You will be greeted by a mystical ambiance comparable to the one experienced in the Siq. Ad-Deir, a pagan temple located behind high hills, was used as a monastery during the Roman Period. You may have a cup of coffee at the café directly across the street.

DÖNÜŞ YOLU

Ad-Deir Manastırı'ndan çıkışa uzanan yol, yürüyerek 2 saat kadar sürüyor. Çıkış güzergâhında kayalara oyulmuş Kral Mezarları'nı görebilir, Amfi Tiyatro ve Büyük Tapınak'ta duraklayıp dinlenebilirsiniz. Akşama doğru ana kapıdan çıkıp arkanıza son bir kez baktığınızda, binlerce yıllık bu şehre neden daha önce gelmediğinizi sorgulayacaksınız. Zamanın yarısı kadar yaşlı, gül kırmızısı şehri yeni misafirlerine anlatmak için can atacaksınız. Artık dinlenme ve gördüklerinizi değerlendirme zamanı.

KRAL MEZARLARI
THE KING TOMBS

BÜYÜK
TAPINAK
GREAT
TEMPLE

AMFİ
TİYATRO
AMPHITHEATER

THE RETURN ROAD

Walking from Ad-Deir Monastery to the exit takes around 2 hours. The King Tombs engraved into the rocks may be seen on the way out, and you can stop and rest in the Amphitheater and the Great Temple. You will question why you've never come to thousands of age-old city before when you glance at it for one last time while leaving there from the main gate as the sun goes down. You will champ at the bit to tell your new guests about this city as old as the half of the age and reddish as roses. Now it's time to chill out and evaluate what you've witnessed. Now is the moment to take a breather and go through what you have seen.

ZAMANIN DURDUĞU YER: WADİ RUM

WHERE TIME ME STOPS: WAD RUM

Petra'ya kadar gelmişken yaklaşık iki saat uzaklığındaki Wadi Rum Çölü'ne uğramamak olmaz. Birçok filme ve hikâyeye ev sahipliği yapan bu çöle mutlaka bir gününüzü ayırmalısınız.

It is impossible to visit Petra without stopping by the Wadi Rum Desert, which is roughly two hours away. You should certainly spare a day to visit this desert, which has been featured in several films and novels.

Wadi Rum'un merkezine geldiğinizde geleneksel kıyafetler giymiş Ürdünlüler tarafından karşılanıyorsunuz. Aracınızı gösterdikleri yere park edip market alışverişinizi tamamlayıp ve çöl koşullarına uygun bir ciple kum denizine açılıyorsunuz. Wadi Rum'da geçirdiğiniz 1 gün, size 1 hafta gibi gelecek. Çünkü uçsuz bucaksız bir sonsuzluğun içinde zaman kavramını yitiriyorsunuz. Rehber eşliğinde çölün farklı noktalarını ziyaret ediyor, kum tepelerine tırmanıyor, gizemli mağaralara girip çıkıyor, farklı milletlerden turistlerle sohbetে dalıyorsunuz.

When you arrive at Wadi Rum's center, you will be greeted by Jordanians dressed in traditional clothing. You park your car in the marked spot, do your shopping and go ahead to the sand sea on an off-road vehicle suitable to desert conditions. One day you spend in Wadi Rum will seem like a week. Because in a vast eternity, you lose all sense of time. You visit various regions of the desert with a guide, climb sand dunes, enter, and leave strange caverns, and speak to people of all nations.

ÇADIR OTELLER

Çöldeki konaklama alanları 16 ila 20 çadırdan oluşan birbirine uzak “otel”ler. Çadır kümelerinin yanında sadece bir duş alanı ve tuvalet var. Market, eczane, alışveriş merkezi ya da kafe bulmanız mümkün değil. Hatta cüzdanınızı da aracınızda bırakmanız olur. Çünkü para harcayabileceğiniz hiçbir yer yok. Yani modern dünyadan tamamen yalıtılmış durumdasınız.

Akşam yemeğini büyük çadırdaki yerel müzikler eşliğinde yiyeceksiniz. Gündüz size rehberlik yapan genç Ürdünlünün akşam yemeğinde rababa çaldığını görürseniz şaşırmayın. Hatta yemekleri de o hazırlamış olabilir. Çöl kumunda pişen Bedevi yemeği zarba, mezelere ve tatlılara bayılacağınızı garanti edebiliriz. Sabah uyandığınızda en az akşam yemeği kadar leziz bir kahvaltı sunuyorlar. Yalnız çayı çok şekerli servis ediyorlar, hatırlatalım.

TENT HOTELS

The accommodations are remote "hotels" with 16 to 20 tents. Next to the tents, there is simply a shower and a toilet. There are no markets, pharmacies, shopping malls, or cafés. Even your wallet might be left in the car. Because there are no places to spend money. As a result, you are entirely cut off from the modern world.

Dinner will be served in the large tent, with live music provided by the locals. Don't be shocked if the young Jordanian who accompanied you throughout the day plays the rabab at supper. He might have even cooked the food. We are confident that you will like the Bedouin meal zarba, as well as the appetizers and desserts prepared in the desert sand. When you open your eyes in the morning, you are welcomed with an as appetizing breakfast as dinner. We would like to remember you that they serve the tea with lots of sugar.

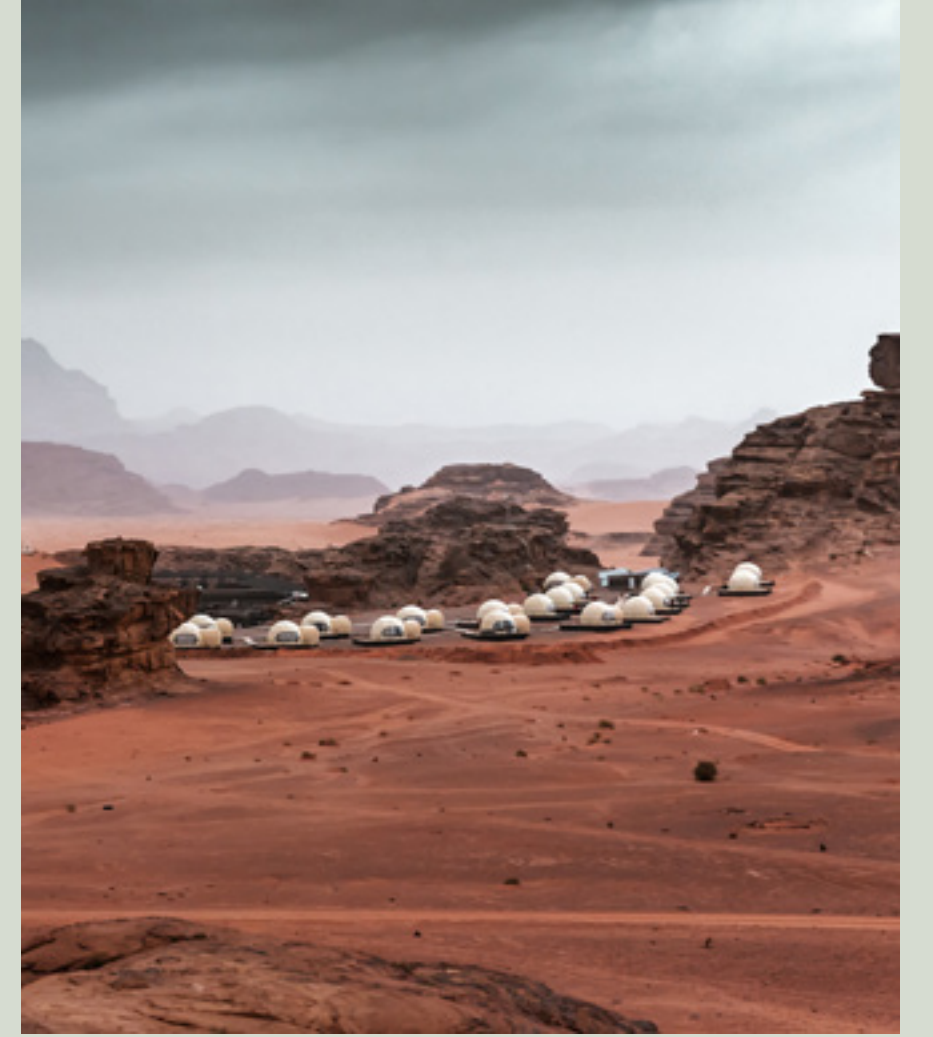

NE ZAMAN GİTMELİ?

Wadi Rum ziyareti için en uygun dönem haziran ve eylül ayları arası. Bu dönemde başta yılan olmak üzere tehlikeli çöl hayvanlarına hiç rastlanmıyor. Çölün kırmızı, altın sarısı ve siyah kumlarında rahatlıkla yuvarlanabilir, oturabilir hatta uyuyabilirsiniz. Gece ise gökyüzü en berrak hâli ile izlenebiliyor. Wadi Rum'da gecelerken hiç saymadığınız kadar yıldız sayabileceksiniz.

WHEN TO VISIT?

Between June and September is the perfect time to explore Wadi Rum. Dangerous desert creatures, particularly snakes, are not found during this time. The red, golden, and black sands of the desert are ideal for rolling, sitting, and even sleeping. The sky may be seen in its purest form at night. While spending the night in Wadi Rum, you will be able to count more stars than you have ever counted.

Bedevilerin yerel çalgısı rababa, tüm telli çalgıların atası kabul ediliyor. Gövdesi koyun derisinden yapılıyor.

The rabab, a Bedouin instrument, is said to be the ancestor of all stringed instruments. Sheepskin makes up its body.

Şimdi Eğlence Zamanı Badminton

It's time for Having Fun Badminton

Badminton, raket ve kendine özgü bir toppla teke tek ya da 2'şerli takımlar hâlinde oynanan bir oyun. Üstelik öğrenmesi de oldukça kolay. Tüytóp olarak da bilenen badminton, tıpkı tenis gibi fileyle ikiye bölünmüş bir sahada oynanıyor. Yediden yetmişe herkese hitap eden sporun Türkiye'deki popülerliği de günbegün artıyor.

Badminton is a game played one-on-one or in teams of two, with a racket and a unique ball. Plus, it is quite easy to learn. Badminton, also known as shuttlecock, is played on a court that is divided into two with a net, just like tennis. The popularity of the sport in Turkey, which appeals to all the world and his wife, is increasing day by day.

Badmintonun en ayırt edici özelliği tüylü bir toppla oynanması.

The most distinctive feature of badminton is that it is played with feathered ball.

Badmintonun MÖ 5. yüzyılda Çin'de "ti jian zi" adıyla ortaya çıktığı ve Hindistan'da "poona" adıyla gelişimini sürdürdüğü düşünülüyor. 1860'larda İngiliz subaylarının ülkelerine getirdiği poonanın, ilk kez Beaufort Dükü'nün kızları tarafından Badminton Evi'nde oynandığı ve oyunun da adını buradan aldığı söyleniyor. 1934'te Uluslararası Badminton Federasyonu'nun kurulmasıyla tüm dünyada hızla yayılan oyun 1972 Münih Olimpiyatları'nda da bir olimpiyat sporu hâline geliyor.

MALZEME VE EKİPMANLAR

Badminton kendine özgü bir toppla oynanıyor. Pinpon topu büyüklüğündeki topun çevresinde, 16 adet kaz tüyü bulunuyor. Tüylerin uzunluğu 6,4 cm ile 7 cm arasında değişiyor. Zaman içinde top yapımında kaz tüyü yerine plastik ve sentetik malzemeler tercih edilmeye başlanmış.

Badminton raketi, tenis raketi gibi tellerle örgülü bir yüzeye sahip. Ancak tenis raketinden daha hafif ve küçük. Badmintonun oynandığı dikdörtgen kort da tenis kortundan küçük. Bir fileyle iki eşit parçaya ayrılan kortta file direkleri yaklaşık 155 cm yüksekliğinde.

Badminton hızlı oynanan bir oyun olduğundan oyuncuların rahat hareket edebilecekleri kıyafetler giymesi gerekiyor. Spor yaparken şort, tişört ve hafif spor ayakkabı tercih ediliyor.

NASIL OYNANIR?

● Badminton, teke tek ya da 2'şerli takımlar arasında oynanır. Oyun başlamadan önce hakem tarafından yazı tura atılır. Kazanan taraf ilk servisi atma ya da karşılama ve oyunu, kortun istediği tarafından başlatma hakkını elde eder.

● Yalnızca servis kullanan sporcu veya sporcuların sayı kazandırabildiği badmintonda amaç, topu karşı takımın alanına düşürmektir.

● Top karşı tarafa geçmez, fileye takılır ya da oyun alanı dışına çıkarsa servis hatalı kabul

It is believed that badminton originated in China in the 5th century BC under the name "ti jian zi" and continued its development in India as "poona". It is said that the poona, brought to their country by British officers in the 1860s, was first played by the daughters of the Duke of Beaufort at the House of Badminton, and the game got its name from here. Gaining popularity all around the world with the establishment of International Badminton Federation in 1934 the game became an olympic sport at the 1972 Munich Olympics.

EQUIPMENT

Badminton is played with a unique ball. This ball having the size of a ping-pong ball has 16 goose feathers around it. The length of the feathers varies from 6.4 cm to 7 cm. Plastic and synthetic materials have started to be preferred instead of goose feathers in ball making over time.

A badminton racket has an interlaced network of strings like a tennis racket. However, it is lighter and smaller than a tennis racket. The rectangular court where badminton is played is also smaller than the tennis court. The net posts are approximately 155 cm high on the court, which is divided into two equal parts by a net.

Since badminton is a fast-paced game, players need to wear comfortable clothes. Shorts, T-shirts, and lightweight sports shoes are preferred.

HOW TO PLAY?

● Badminton is played one-on-one or in teams of two teams. Before the game starts, a coin is tossed by the referee. The winning party gets the right to serve or receive first and start the game from the side of the court they want.

● In badminton, where only the athlete or athletes using the serve can score points, the aim is to drop the ball into the opposing team's area.

● If the ball does not pass to the opposite side, is caught in the net, or goes out of the field of play, the service is considered faulty, and the score is void. In this case, the service is requested to be repeated. The repetition of service is called a let.

edilir ve sayı geçersiz sayılır. Bu durumda servisin tekrarlanması istenir. Servis atışlarının tekrarlanmasına "let" denir.

● Çift sayılarda kullanılacak servisler, kortun sağ tarafından; tek sayılarda kullanılacak servisler, kortun sol tarafından kullanılır. Servis kullandığı sırada sporcunun her iki ayağı da yerde olmalıdır. Aksi takdirde foul kabul edilir.

● Ayrıca sporcuların bedenleriyle veya raketleriyle fileye temas etmeleri de hata olarak değerlendirilir.

● Badminton genellikle 3 set şeklinde oynanır ve her set 21 sayıdır. İki sayılıklı farkla 21 sayıya ulaşan takım, seti kazanır. Ancak toplam skor 29 - 29 olduğunda 30. sayıya ilk ulaşan taraf seti alır. İlk seti kazanan takım 2. sete başlama hakkına sahip olur.

● Oyuncular; ilk oyunun sonunda, üçüncü bir oyun olacaksa ikinci oyunun sonunda ve üçüncü oyunda taraflardan biri 11. sayıya ulaşınca yer değiştirebilir.

● Dinlenme süreleri ilk oyunda skor 11'e ulaştığında 60 saniye, birinci ile ikinci oyun arasında ve ikinci ile üçüncü oyun arasında 120 saniyedir.

● Badminton müsabakalarında genel olarak başhakem, servis hakemi, çizgi hakemi ve gözlemci görev alır.

TÜRKİYE'DE BADMİNTON

Badminton, Türkiye'de de her geçen gün daha çok tanınıyor. 31 Mayıs 1991'de Türkiye Badminton Federasyonu'nun faaliyetleriyle hızla yayılan spor özellikle gençler arasında oldukça popüler. Türkiye Badminton Federasyonu; pek çok üniversitenin yer aldığı üniversiteler 1. ve 2. Ligi'nin yanı sıra; 10'u 1. Lig ve 20'si Bölgesel Lig olmak üzere toplam 30 kulübün mücadele ettiği deplasmanlı badminton ligleri düzenliyor. 2000 yılından beri de Millî Eğitim Bakanlığı ile iş birliği içinde, okullarda çocuk oyuncuların yarıştığı Minikler, Yıldızlar, Gençler arası yarışmalar; ferdi Türkiye Şampiyonaları ve turnuvaları düzenliyor.

● Serves to be used on even numbers are used on the right side of the court and odd numbers are used on the left side of the court. Both feet of the athlete must be on the ground while serving. Otherwise, it is considered a foul.

● Besides, it is considered as a mistake for the athletes to touch the net with their bodies or their rackets.

● Badminton is usually played in sets of 3 and each set is of 21 points. The team that reaches 21 points with a two-point margin wins the set. However, when the total score is 29 - 29, the first team to reach the 30th point wins the set. The team that wins the first set has the right to start the second set.

● Teams switch sides at the end of each game, if there is a third game also in the third game when the leading score reaches 11 points.

● Rest times are 60 seconds when the score reaches 11 in the first game, and 120 seconds between the first and second game and between the second and third game.

● In general an Umpire, a service judge, line judges and an observer officiate are appointed for badminton matches.

BADMINTON IN TURKEY

Badminton gets popular day by day in Turkey. The sport spreading rapidly with the activities of the Turkish Badminton Federation on May 31, 1991, is especially popular among young people. Turkish Badminton Federation, in addition to the 1st and 2nd league of universities including many universities, organizes badminton leagues, in which a total of 30 clubs, 10 of which are in the First League and 20 are in the Regional League. It has been organizing competitions for Juniors, Stars, and Youth, individual Turkey Championships, and tournaments where child players compete in schools in cooperation with the Ministry of National Education since 2000.

NESLİHAN YİĞİT

2020 Tokyo Olimpiyatları'nın badminton kategorisinde Türkiye'yi genç oyuncu Neslihan Yiğit temsil etti.

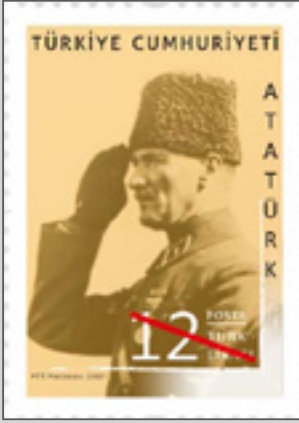
Young player Neslihan Yiğit represented Turkey in the badminton category of the 2020 Tokyo Olympics.

Vefatının 83. Yılında Cumhuriyetimizin Kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ü *Saygı ve Özlemle Anıyoruz*

We commemorate
The Founder Of Our Republic,
Mustafa Kemal Atatürk,
With Respect And Longing
On The 83rd Anniversary Of His Death

Mustafa Kemal Atatürk, Çanakkale Savaşı'nda vatanına olan sevgisini, inancını ve bağlılığını ortaya koymuştu. Bu sevgi, inanç ve bağlılık onu vatan topraklarındaki haksız işgale "dur" demeye yüreklendirdi. 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkarak bağımsızlık meşalesini ateşledi ve Millî Mücadele'ye liderlik etti. Askeri dehasıyla Kurtuluş Savaşı'nı zafere ulaştıran Atatürk, bu zaferi kalıcı kılmak için de bizzat kara tahtanın önüne geçti ve eğitim seferberliğini başlattı. Öyle ki milletimiz, onu Başöğretmeni olarak kabul etti. Böylece Gazi Mustafa Kemal Atatürk; bizlere huzur, barış ve güven içinde yaşadığımız bir ülke bıraktı.

Mustafa Kemal Atatürk had manifested his love, faith and commitment to his country in the Battle of Gallipoli. This love, faith, and commitment encouraged him to say "stop" to the unjust occupation of his homeland. He went to Samsun on 19 May 1919, initiated the fight for independence, and led the National Struggle. Atatürk who won the War of Independence thanks to his military genius, stepped in front of the blackboard in person in order to make this victory permanent and started the education campaign. Our nation embraced him as the Headteacher. He bequeathed the country which we live in tranquility, peace, and safety.

Mustafa Kemal Atatürk'e göre Türkiye'yi asrın medeniyetleri ile eşit hâle getirecek en önemli unsur, eğitim ve öğretimdi. Ülke, askeri başarı ile kurtarılmıştı. Yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin temellerinin sağlamlaşması içinse iyi işleyen bir eğitim sistemine ve iyi öğretmenlere ihtiyaç vardı. Bu nedenle Atatürk, Cumhuriyetimizi ilim, fen ve bilim üzerine bina etmek istemiş ve bir eğitim seferberliği başlatmıştır. Eğitime verdiği kıymeti daha Cumhuriyet kurulmadan ifade eden Atatürk; 27 Ekim 1922'de Bursa'da öğretmenlere hitaben yaptığı konuşmasında şunları söylemiştir:

According to Mustafa Kemal Atatürk, the most important factor that would make Turkey equal with the civilizations of the century was education. The country was liberated by military success. A well-functioning education system and good teachers were required to consolidate the foundations of the newly established Republic of Turkey. For this reason, Atatürk wanted to build our Republic on knowledge and science and started an education campaign. Expressing the value he attached to education even before the establishment of the Republic, Atatürk said in his speech addressing the teachers in Bursa on October 27, 1922.

"Eğitim, öğretim işlerinde kesinkes zafer kazanmak gerekir. Bu ulusun gerçek kurtuluşu ancak bununla olur. Eğitim ve öğretim programımızın, eğitim ve öğretim siyasamızın temel taşı cehli (cehaleti) gidermektir. Bu giderilmedikçe yerimizdeyiz... Yerinde duran bir şey ise geriye gidiyor demektir. Bir yandan genel bilmezliği gidermeye çalışmakla birlikte, bir yandan da toplumsal yaşamda yapıcı, etkili ve verimli insanlar yetiştirmek gerektir. Bu da ilk ve ortaöğretimin yaparak öğrenme ilkesine dayanmasıyla gerçekleşir."

Gazi Mustafa Kemal Atatürk, aramızdan ayrıldığı 10 Kasım 1938 yılına kadar büyük bir istek ve azimle Cumhuriyetimizi yüceltmek ve yükseltmek için uğraşmış; eğitim ve öğretim kurumlarımız ile öğretmenlerimize büyük önem vermiştir. Biz de onun takdirini kazanmış PTT Ailesi olarak emanet bıraktığı Cumhuriyet'in ve değerlerinin hatırasını pullarımızda yaşatmaktan gurur duyuyoruz. Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ü vefatının 83. yılında saygıyla anarken; bütün öğretmenlerimizin 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü kutluyoruz.

"Education must definitely be victorious. The true salvation of this nation can only be achieved by education. The keystone of our education program and our education policy is to eliminate ignorance. Without eliminating it, we cannot progress. Something that stays in place means that it goes backwards. While trying to eliminate general ignorance, it is necessary to raise constructive, effective, and productive people in social life. This is achieved when primary and secondary education is based on practical learning."

Ghazi Mustafa Kemal Atatürk, endeavored to glorify and raise our Republic with great will and determination and has given great importance to our education institutions and our teachers until his death on November 10, 1938. We, as the Turkish Post Family, who gained his appreciation, are proud to keep the memory of the Republic and its values alive on our stamps. While commemorating Mustafa Kemal Atatürk, the founder of our Republic, with respect on the 83rd anniversary of his death, we congratulate all our teachers on November 24, Teacher's Day.

TOPRAĞA İŞLENEN SANAT TESTİLER

Art Carved in the Soil
SOIL WATER JUGS

Bugün çoğunlukla iç mekân ve bahçe süslemelerinde kullandığımız testiler, Antik Çağlarda en temel mutfak eşyalarımız arasındaydı. Suyu temiz ve serin tutmak, saklamak ya da taşımak amacıyla kullanılan testiler, üzerlerindeki motif ve desenlerle de üretildiği toplumun kültürünü ve inançlarını yansıtır. Bu nedenle arkeolojik kazılarda bulunan her testi, antik birer sanat eseri olduğu kadar, tarihi belge niteliği de taşıyor.

Jugs which we mostly use for indoor and garden decorations today, were among our most basic kitchen utensils in ancient times. The jug, which were used to keep the water clean and cool, to store or transport it, also reflected the culture and beliefs of the society in which they were produced, with the motifs and patterns on them. For this reason, every jug found in archaeological excavations is a historical document as well as an ancient work of art.

Günümüzde üretilen testilerde Selçuklu dönemine ait motiflere sıkça rastlanıyor.

Motifs from the Seljuk period are frequently encountered among clay pots produced today.

We see the oldest examples of jug craft in abundance in Anatolia, one of the first geographies where settled life began in the world. In fact, jug making is considered a handicraft as well as a craft for Anatolia. The reliefs, patterns, and ornaments on Anatolian jugs are among the first artistic activities of humanity.

Arkeoloji müzelerinde Anadolu uygarlıklarına ait çok sayıda testi ve çömlek koleksiyonu sergileniyor.

Numerous clay pots and pottery collections belonging to Anatolian civilizations are exhibited in archaeological museums.

Testi zanaatının en eski örneklerini, dünya üzerinde yerleşik yaşamın başladığı ilk coğrafyalardan olan Anadolu'da bolca görürüz. Aslında testicilik Anadolu için bir zanaat olduğu kadar başlı başına bir el sanatı olarak da kabul edilir. Zira Anadolu'nun testileri sadece işlevsel özellikleriyle değil, estetik görünümleriyle de dikkat çeker. Anadolu testilerinin üzerindeki kabartma, desen ve süslemeler, insanlığın ilk sanatsal faaliyetleri arasındadır.

SADECE TOPRAKTAN DEĞİL

Medeniyetler ilerledikçe testi yapımında toprağın yanı sıra seramik, cam ve metaller de kullanılıyor. Seramik kullanımıyla birlikte testi süslemeleri çok daha renkli ve canlı bir hâl alıyor. Seramik testilerin en güzel örneklerini Selçuklu ve Osmanlı medeniyetlerinin sergilediğini görüyoruz. Osmanlı İmparatorluğu'nun Kütahya ve İznik gibi merkezleri bu sanatın en çok geliştiği yerler olarak günümüzde de önemini koruyor.

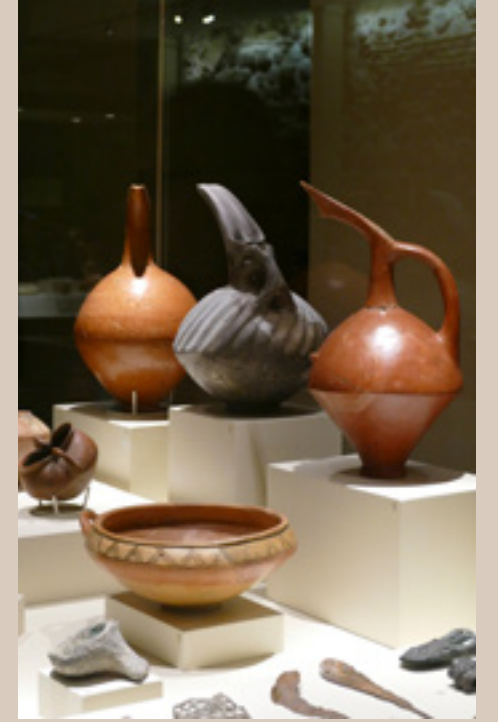
NOT ONLY FROM THE SOIL

As civilizations progress, ceramics, glass, and metals are also used in making the clay pots, as well as soil. With the use of ceramics, the decorations of the clay pots become much more colorful and livelier. We see that the Seljuk and Ottoman civilizations display the best examples of ceramic pots. Centers of the Ottoman Empire such as Kütahya and İznik maintain their importance today as the places where this art was most developed.

Testilerin üzerindeki süslemeler ait olduğu uygarlığın kültürünü yansıtır. Çiçek ve hayvan figürleri, gök cisimleri, tanrı ve krallar ile savaş ve zafer gibi önemli olaylar sanatsal bir üslupla testilere işlenir.

The ornaments on jug reflect the culture of the civilization they belong to. Flower and animal figures, heavenly bodies, gods and kings, and important events such as war and victory are artistically engraved on the clay pots.

Anadolu'da gelişen testi sanatı; küp, ibrik ve sūrahi gibi görünümle de karşımıza çıkıyor.

The art of clay pot developed in Anatolia also appears in forms such as jars, pitchers, and clay pots.

ZEYTİNYAĞLI
FAVAMASHED FAVA
BEANS WITH
OLIVE OIL

MALZEMELER

- Yarım kilo kuru bakla
- 1 adet soğan
- 1.5 demet dereotu
- Yarım su bardağı zeytinyağı
- 1 adet limonun suyu
- 5-6 dal maydanoz
- Yarım çay kaşığı toz kırmızıbiber
- Tuz

YAPILIŞI:

- Baklaları bir gece önceden bol suyla ıslatıp tencerede bekletelim. Tencerede beklettiğimiz baklaları bol suda yıkayıp süzelim. İnce ince doğradığımız soğanı zeytinyağında pembeleşinceye kadar kavuralım. Kavrulan soğanların üzerine baklaları ilave edelim. 3 - 4 su bardağı su ekleyip baklaları yumuşayınca kadar pişirelim. Dereotunu temizleyip doğradıktan sonra tencereye ilave edip karıştıralım. Tencereyi ocaktan alıp karışımı püre hâline getirelim. Limon suyunu ekleyip karıştıralım ve soğumaya bırakalım. Kıyılmış maydanoz ve kırmızıbiberle süsleyip servis edelim. Afiyet olsun.

INGREDIENTS

- 1 pound fava beans
- 1 onion
- 1 1/2 bunch dill
- 1/2 cup of olive oil
- 1 lemon squeezed
- 5-6 sprigs of parsley
- 1/2 tsp of ground red pepper
- Salt

INSTRUCTION:

- Soak fava beans with plenty of water the night before and keep them in the pot. Drain and rinse the fava beans with plenty of water. Cook the finely chopped onions with olive oil until soft. Add fava beans to the cooked onions. Add 3 - 4 cup of water and cook the fava beans until they are soft. After chopping the dill, add it to the pot and stir it. Take the saucepan off the stove and mash the mixture. Add the lemon juice, mix, and let it cool. Garnish with chopped parsley and red pepper and serve. Bon appétit.

ŞALGAMLI KUSKUS SALATASI

COUSCOUS SALAD WITH TURNIP JUICE

MALZEMELER

- 2 su bardağı kuskus
- 3 su bardağı şalgam
- 1 su bardağı su
- 1 tutam dereotu
- 1 tutam nane
- 1 tutam maydanoz
- 1 kutu mısır
- 1 çay bardağı bezelye
- 4 - 5 adet yeşil soğan
- Kornişon turşu (yaklaşık 5 adet)
- Nar ekşisi (yaklaşık 3 yemek kaşığı)
- 1 adet limonun suyu
- Zeytinyağı (yaklaşık 6 yemek kaşığı)
- Tuz

YAPILIŞI:

- Şalgamı ve bir bardak suyu tencereye alıp kaynatalım. Kaynadıktan sonra üzerine kuskusu ekleyip pişmesini bekleyelim. Pişen kuskusu karıştırma kabına alarak soğumasını bekleyelim. Soğan, maydanoz, dereotu ve kornişon turşuları doğrayıp mısırla birlikte karıştırma kabına ekleyelim. Tüm malzemeleri karıştırıp servis edelim. Yağ, tuz, limon ve zeytinyağını damak zevkinize göre ayarlayabilirsiniz. Afiyet olsun.

INGREDIENTS

- 2 cups of couscous
- 3 cups of turnip juice
- 1 cup of water
- 1 pinch of dill
- 1 pinch of mint
- 1 pinch of parsley
- 1 can of sweet corn
- 1/2 cup of peas
- 4-5 green onions
- Pickled gherkins (about 5 pieces)
- Pomegranate syrup (about 3 tablespoons)
- 1 lemon squeezed
- Olive oil (about 6 tbsp)
- Salt

INSTRUCTION:

- Put the turnip juice and a cup of water in a saucepan and bring it to a boil. After boiling, add the couscous and wait for it to cook. Put the cooked couscous in a mixing bowl and wait for it to cool. Chop the onion, parsley, dill, and gherkins and add them to the mixing bowl with the corn. Mix all the ingredients and serve. Adjust the oil, salt, lemon, and olive oil according to your taste. Bon appétit.

BULMACA
CROSSWORD

Resimdeki ünlül	Haç biçiminde daragacı	Duygulu	Habeş soylusu	Vazife, vecibe	Pekmez toprağı	Mısra Yemeği yapılan bir sebze	16
Yeryüzü parçası	Radyum simgesi		Söz verme		Ağabey		
Değer, derece	3		Dişi geyik		İlerlemiş, ileri		5
		Telefonda kısa mesaj		Eski dilde hastalıklar			20
				Arka karşıtı			
Kuraklığa dayanıklı bir bitki	Sıvacı aleti		İftihar				2
	Hükümdar yönetiminde- ki halk		Lise seviyesinde okul				
		Cerahat			Boylam	Milli veya dini önemli günler	Hatırat
		Afiş					
Kurtuluş, kurtulma			İsim		Uyruk		
Konya'da göl			Yapı için ayrılan yer		Buzul taş		
		Turşunun tuzlu suyu				Bal teknesi	
		Kumtaşı					
Damızlık erkek at			Vasıtalı, endirekt				19
Yazı ile bildirme	18		Lakin				7
		Başka, öteki			Kraliyet yöneten		
		Haber veren, haberci					
Mert, babacan	Bütün yaratıklar			Kazara			6
	Dervişlerin giydikleri ince kulah						
		Samsun'da tarihi bir kale	Göz		Bayındırlık		14
			Kısırlık, verimsizlik				
Her türlü kara taşıtı	17						
İnce, narin							
Arapça el yazısı biçimi							
			Düşünce				
Daha çok	Bilim						
	Duman lekesi						
							9
Resmî borç belgesi							4

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

SUDOKU
SUDOKU

Her satırı, her sütunu ve her 3x3 lük alanı, 1'den 9'a kadar rakamlarla doldurun.
Fill each row, column and 3X3 square with numbers from 1 to 9.

KOLAY
EASY

			9	7		5	
		6			9		
7	9	8			4	1	
		1			6	9	
			7				
6	5			2			
7	5			4	3	8	
	4			5			
3		7	1				

					9	8	
			8		3	4	
			3		7	6	
5			4		1	3	
4	9	2	7	1	6	8	
2	8		3			4	
1	5		2				
6	2		1				
8	7						

ORTA
MEDIUM

9			2			3	
		9			6	1	
2	3	7					
	3			4	9		7
			1	9			
8		7	3			5	
				7	8		5
	2	8		6			
1			8				6

3			6		5	8	
		3			6		
6	9	4					
		7			4	8	
	9	7			1	3	
2	4			5			
				3	7	9	
7				2			
3	2		1				6

ZOR
HARD

3	2					9	
4				7			
	9	3				4	
1				5			
	6	8	1	3	2	7	
			9				3
	8			6		2	
		7					6
4					7		9

4		6		9			
5		9	2			1	
	3						
	5		7				4
	1	4	8	3	7	5	
8			1			3	
					3		
	4		6	2			1
	8			1			7

ÇÖZÜMLER
SOLUTIONS

	H		Ç		H		R		Ö		M		D
	A	R	A	Z		A	H		D		A	B	İ
A	Y	A	R		S	M	S		E	M	R	A	Z
	D		M	A	L	A		Ö	V	Ü	N	M	E
D	A	R	I		İ	R	İ		T		Y		
	R	E	H	A		A	D		T	E	B	A	A
A	P	A		S	A	L	A	M	U	R	A		N
	A	Y	G	I	R		D	O	L	A	Y	L	İ
İ	Ş	A	R		S	A	İ	R		K	R	A	L
	A		E	N	A	M		E	Z	K	A	Z	A
A	G	A		A		A	Y	N		İ	M	A	R
	A	R	A	B	A								
	R	A	K	İ	K								
	R	I	K	A		A							
		İ	L	İ	M								
Z	İ	Y	A	D	E								
	S	E	N	E	T								

NEREDEYSENİZ ORADAYIZ

3	1	2	4	9	7	8	5	6
5	4	8	6	2	1	9	7	3
6	7	9	8	5	3	2	4	1
4	2	7	1	3	8	6	9	5
9	8	3	5	7	6	4	1	2
1	6	5	9	4	2	7	3	8
7	5	1	2	6	4	3	8	9
2	9	4	3	8	5	1	6	7
8	3	6	7	1	9	5	2	4

9	1	5	6	2	8	4	7	3
7	8	4	9	3	5	6	1	2
2	6	3	7	4	1	5	8	9
6	3	1	8	5	4	9	2	7
4	5	2	1	7	9	3	6	8
8	9	7	3	6	2	1	5	4
3	4	6	2	1	7	8	9	5
5	2	8	4	9	6	7	3	1
1	7	9	5	8	3	2	4	6

3	5	2	6	8	4	1	9	7
4	1	6	2	9	7	3	5	8
8	9	7	3	5	1	6	4	2
1	2	3	8	7	5	9	6	4
9	6	8	1	4	3	2	7	5
5	7	4	9	6	2	8	1	3
7	8	9	4	3	6	5	2	1
2	3	5	7	1	9	4	8	6
6	4	1	5	2	8	7	3	9

4	3	7	6	1	2	5	9	8
5	6	2	7	9	8	1	3	4
1	9	8	4	3	5	7	6	2
7	5	6	9	8	4	2	1	3
3	4	9	2	7	1	6	8	5
2	8	1	3	5	6	9	4	7
9	1	5	8	2	3	4	7	6
6	2	3	1	4	7	8	5	9
8	7	4	5	6	9	3	2	1

3	1	4	2	6	9	5	8	7
8	2	5	3	7	1	9	6	4
7	6	9	4	5	8	3	2	1
1	5	3	7	9	6	2	4	8
6	9	7	8	2	4	1	3	5
2	4	8	1	3	5	6	7	9
5	8	1	6	4	3	7	9	2
9	7	6	5	8	2	4	1	3
4	3	2	9	1	7	8	5	6

4	7	1	6	3	5	9	2	8
5	8	6	9	2	7	4	1	3
2	9	3	1	4	8	5	7	6
3	5	9	2	7	6	1	8	4
6	1	4	8	9	3	7	5	2
8	2	7	5	1	4	6	3	9
1	6	2	7	8	9	3	4	5
7	4	5	3	6	2	8	9	1
9	3	8	4	5	1	2	6	7

HAZIRLAYAN / EDITOR: Bertan Kodamanoğlu

#ptthayatınıçinde

BANKA GİBİ KART PTTKART

Alışverişlerinizde PttKart'ınızla nakit yerine POS cihazlarında ödeme yapabilir, güvenli ödeme ile internet sitelerinden yapacağınız alışverişlerinizde PttKart'ınızı kullanabilirsiniz.

Günün her saatinde PttMatik ve tüm ATM'lerden nakit çekim işlemi yapabilirsiniz.

www.ptt.gov.tr

[/PTTKurumsal](https://twitter.com/PTTKurumsal)

[/Ptt.Kurumsal](https://facebook.com/Ptt.Kurumsal)

[@pttkurumsal](https://instagram.com/pttkurumsal)

444
1 788

**NEREDEYSENİZ
ORADAYIZ**

